

(FINANCIEEL) JAARVERSLAG

2021

Vereniging Samenwerkingsverband Passend
Onderwijs Drechtsteden
te Papendrecht

GROENENDIJK
onderwijsadministratie

Bezoekadres Trapezium 210, Sliedrecht
Postadres Postbus 80, 3360 AB Sliedrecht

T (0184) 41 25 07
<http://www.groenendijk.nl/>

INHOUDSOPGAVE

A TOELICHTING OP ONDERDELEN VAN HET JAARVERSLAG

Bestuursverslag	1
Kengetallen	64

B JAARREKENING

B1 Grondslagen	65
B2 Balans per 31 december 2021	70
B3 Staat van baten en lasten 2021	72
B4 Kasstroomoverzicht 2021	73
B5 Toelichting behorende tot de balans	74
B6 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	79
B7 Overzicht verbonden partijen	89
B10 Niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen	90
B11 Gebeurtenissen na balansdatum	91
B12 Bestemming van het exploitatieresultaat	95
B13 Ondertekening Jaarverslag	96

C OVERIGE GEGEVENS

C1 Controleverklaring	97
-----------------------	----

Samenwerkingsverband
Drechtsteden

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Drechtsteden
Jaarverslag 2021 SWV-PO

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Drechtsteden

Duindoornhof 1, 3355 RP Papendrecht

www.swv-drechtsteden.nl

Contactpersoon: Mw. R. Jongkind, T 078-6391700, r.jongkind@swvdrechtsteden.nl

Bestuursnummer 21666 | Brinnummer PO 2809 | Kamer van Koophandel 59078936

Inhoud

Voorwoord	5
Hoofdstuk 1 Algemeen	6
1.1 Aantal leerlingen SWV PO	8
1.2 Gevoerd beleid	8
Hoofdstuk 2 Governance	9
2.1 Verantwoording intern en extern	10
Hoofdstuk 3 Onderwijs	12
3.1 Introductie: een jaar waarin veel andere dingen zijn gebeurd	12
3.2 Passend onderwijs zichtbaar in school.....	14
Basisondersteuning	14
Kernteam	16
Arrangementen op maat	16
3.3 Taal- en leesontwikkeling en dyslexie	18
Leesarrangementen, poortwachter EED en projecten.....	18
NT-2	22
3.4 Professionalisering	23
3.5 Rekenontwikkeling en dyscalculie.....	25
3.6 MHB Meer- en hoogbegaafdheid.....	28
3.7 Arrangementen SBO+ en SO+	29
Speciaal basisonderwijs SBO en SBO+	30
Speciaal onderwijs SO en SO+	31
Coördinatie en Toelaatbaarheidscommissie	32
3.8 Thuiszitterspreventie en afstandsonderwijs	33
3.9 Onderwijs en jeugdhulp	36
Hoofdstuk 4 Kwaliteitszorg.....	38
4.1 Cyclische werkwijze in het kwaliteitsbeleid	38
4.2 Overig kwaliteitsbeleid.....	39
4.3 Andere kwaliteitsontwikkelingen in 2021	39
4.4 Afhandeling van klachten	40
Hoofdstuk 5 Personeel	41
Hoofdstuk 6 Huisvesting.....	42
Hoofdstuk 7 Verbonden partijen.....	42

Hoofdstuk 8 Financiën	43
8.1 Financiële positie op balansdatum.....	43
8.2 Verlies & winst.....	45
8.3 Continuïteitsparagraaf	47
8.4 Risicoparagraaf	53
Hoofdstuk 9 Rapportage toezichhoudend orgaan (B3)	56
9.1 Hoofd- en nevenfuncties toezichhouders.....	61
Hoofdstuk 10 Jaarrekening.....	63
A Toelichting.....	63
Kengetallen.....	63
B JAARREKENING	63
B1 Grondslagen	63
B2 Balans per 31 december 2021.....	63
B3 Staat van baten en lasten 2021.....	63
B4 Kasstroomoverzicht 2021.....	63
B5 Toelichting behorende tot de balans	63
B6 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	63
B7 Overzicht verbonden partijen	63
B10 Niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen	63
B11 Gebeurtenissen na balansdatum	63
B12 Bestemming van het exploitatieresultaat.....	63
B13 Ondertekening Jaarverslag.....	63
C OVERIGE GEGEVENS.....	63
C1 Controleverklaring.....	63

Voorwoord

In samenwerkingsverband PO Drechtsteden wordt op basis van het ondersteuningsplan 2020-2024 gestreefd naar passend onderwijs voor alle kinderen in de regio. We vinden het noodzakelijk dit in afstemming en in samenwerking te doen met de scholen, zowel regulier als gespecialiseerd, en met onze samenwerkingspartners in de jeugdhulpverlening, gemeenten, aanpalende samenwerkingsverbanden en samenwerkingsverband Noordelijke Drechtsteden VO. Met de scholen streven we naar een zo hoog mogelijke basisondersteuning. Hiermee beogen we meer passend onderwijs thuisnabij. Daarnaast bieden we vanuit het samenwerkingsverband preventieve ondersteuning, werken we handelingsgericht en daar waar nodig zetten we in op onderwijs in een gespecialiseerde onderwijsleercontext. In de vorm van een aantal programma's bieden we op domeinen arrangementen aan. Het betreffen domeinen als 'passend onderwijs zichtbaar in de school', 'realiseren van een dekkend aanbod', 'een doorgaande schoolloopbaan' en 'onderwijs en zorg'. Hiervoor zijn doelstellingen geformuleerd in het ondersteuningsplan, die we middels het uitvoeren van jaarplannen willen realiseren. Dit doen we door de financiële middelen in afstemming met de schoolbesturen in te zetten op een doel- en rechtmatige wijze, waarin we onder andere in dit jaarverslag verantwoording afleggen.

In het verlengde van de beweging naar een 'inclusievere samenleving' willen we ook in het samenwerkingsverband dat we meer nog dan nu, inclusiever denken en handelen. Hiertoe willen we toekomstgericht in afstemming met onder andere gemeenten en jeugdhulpverlening integraal arrangeren, zodat een integraal aanbod van onderwijs en jeugdhulpverlening wordt geboden aan kinderen die dit nodig hebben. Daarnaast vinden we het van belang om kinderen het recht op onderwijs te blijven bieden. We streven dan ook naar nul kinderen die thuiszitten. Een andere belangrijke opdracht is de doorgaande leerlijn voor kinderen. Hiertoe is het noodzakelijk de samenwerking met de kinderopvang en het voortgezet onderwijs te intensiveren en bestendigen.

Ondanks de pandemie die ons in 2021 het gehele jaar heeft beziggehouden hebben we in samenwerking met belanghebbenden belangrijke stappen kunnen zetten in het onderwijs en de ondersteuning aan kinderen. In dit jaarverslag geven we inzicht in hoe we dit hebben gedaan en met welk resultaat.

drs. Stefan de Crom
Directeur-Bestuurder
Samenwerkingsverband Drechtsteden primair en voorgezet onderwijs

Hoofdstuk 1 | Algemeen

Juridische structuur

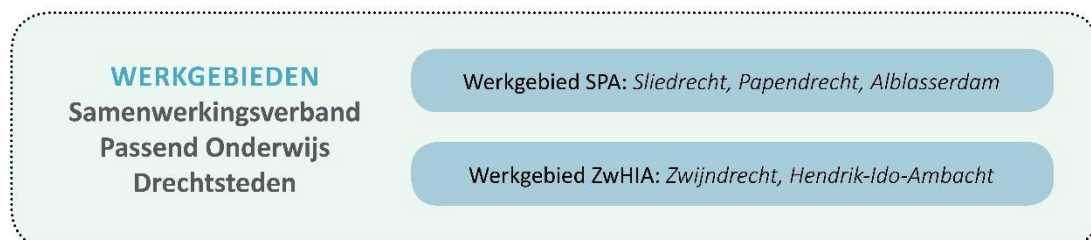
De rechtspersoon is een vereniging met de naam Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Drechtsteden. De leden van het Samenwerkingsverband PO Drechtsteden zijn elf schoolbesturen uit de regio hebben die zitting hebben in de Algemene Ledenvergadering en toezichthouders zijn. De tien schoolbesturen zijn:

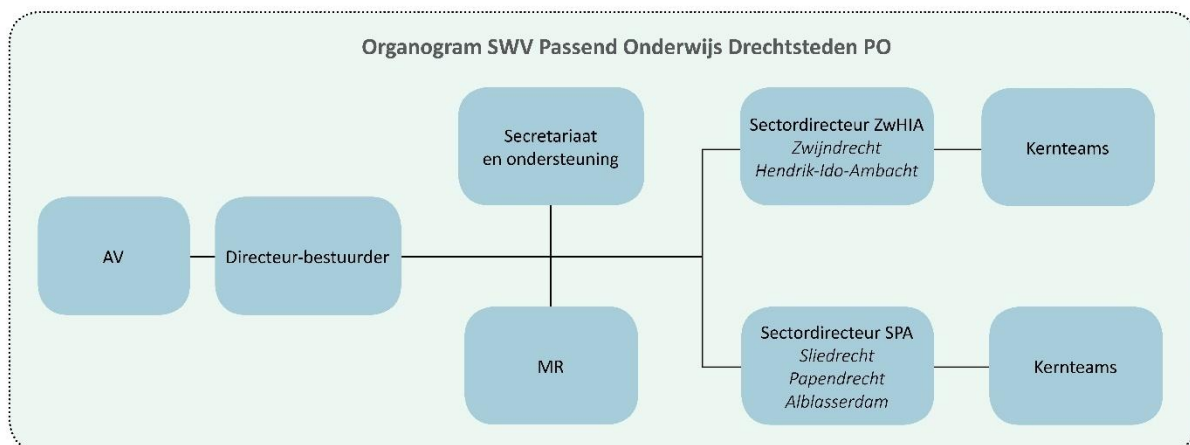
- Vereniging tot stichting en instandhouding van een School met den Bijbel te Alblasterdam
- Stichting Openbaar Primair Onderwijs Papendrecht en Sliedrecht
- Vereniging voor Christelijk Onderwijs Papendrecht en Sliedrecht
- Stichting Katholiek Onderwijs Bernardus Alfrink te Dordrecht
- Stichting Openbaar Primair Onderwijs Hendrik-Ido-Ambacht
- Stichting OZHW voor PO & VO
- PIT kinderopvang & onderwijs
- Stichting Yulius Onderwijs
- Stichting LEV-WN
- Stichting SPON

Interne organisatiestructuur

Het samenwerkingsverband (SWV) wordt bestuurd door de directeur-bestuurder. Hij is tevens, samen met twee sectordirecteuren, belast met de operationele aansturing van het Samenwerkingsverband, alsmede de ontwikkeling en de uitvoering van het beleid. De directeur-bestuurder en de sectordirecteuren worden ondersteund door het secretariaat.

De sectordirecteuren zijn ieder verantwoordelijk voor de aansturing van de kernteams in hun gebied. Dit is enerzijds het gebied Zwijndrecht/Hendrik-Ido-Ambacht (ZwHIA) en anderzijds het gebied Sliedrecht- Papendrecht-Alblasterdam (SPA). Het Loket is verantwoordelijk voor de administratieve afhandeling van de toegewezen middelen aan de schoolbesturen.

Visie

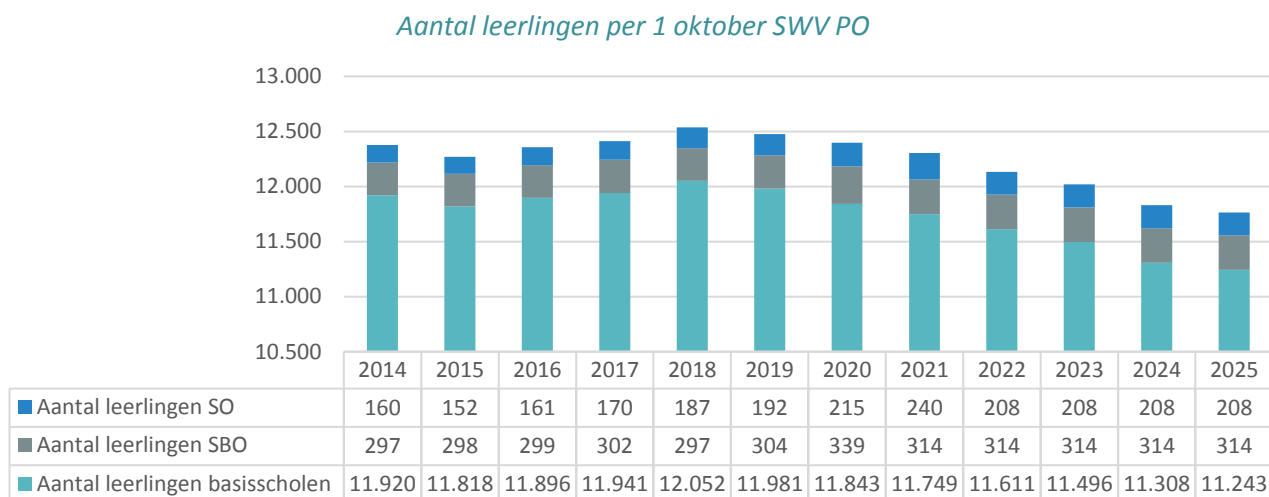
Ons samenwerkingsverband begeleidt de samenwerking tussen de aangesloten scholen met als doel dat thuisnabij passend onderwijs en ondersteuning geboden wordt aan alle kinderen in de regio Drechtsteden, zodat zij zich optimaal en doorlopend kunnen ontwikkelen. Daarbij streven we actief naar de realisering van een doorgaande ontwikkelingslijn 4 -14 jaar. Het streven is altijd om zo effectief en duurzaam mogelijk om te gaan met de inzetbare middelen en expertise. Dit doen we vanuit verbondenheid en vertrouwen. We werken open en respectvol, met aandacht voor ieders identiteit.

Missie

- Zoveel mogelijk leerlingen hoogwaardige basisondersteuning aanbieden binnen de eigen basisschool / woonomgeving, zodat maximale thuisnabijheid mogelijk is of blijft
- Aanbieden van preventieve en curatieve ondersteuning, aanvullende diagnostiek en specialisten in de school. Verdiepen en waarborgen van de basisondersteuning hoort hierbij.
- Volgen van de ondersteuningsbehoefte van het kind en zijn of haar ontwikkelingsperspectief
- Handelen volgens het motto: regulier waar het kan en speciaal waar nodig
- Regelmatig evalueren van de ingezette ondersteuning op effectiviteit

1.1 Aantal leerlingen SWV PO

Hieronder is het leerlingenverloop van het SWV weergegeven. Het aantal basisschoolleerlingen per 1-10-2021 bedraagt 11.749 (2020: 11.844), het aantal SBO-leerlingen 314 (2020: 339) en het aantal SO-leerlingen 240 (2020: 215).

Het aantal leerlingen in het basisonderwijs is de afgelopen jaren redelijk stabiel gebleven. We zien dat de verwijzingspercentages in zowel het speciaal basisonderwijs (SBO) en het speciaal onderwijs (SO) al enkele jaren een stijgende trend laten zien.

De verplichte afdrachten voor het SBO en SO waren in kalenderjaar 2021 ruim € 3.253.500 (2020: €3.020.000) en ligt daarmee hoger dan in 2020 door onder meer prijsindexatie vanuit OCW. De overdrachtsverplichting BaO bedroeg in 2021 € 1.003.200 en zit daarmee op het niveau van 2020 (€960.000).

1.2 Gevoerd beleid

In 2021 is het beleid uitgevoerd conform het jaarplan als afgeleide van het ondersteuningsplan 2020-2024. Zaken die aan de orde zijn geweest zijn onder andere; aanbod gericht op meer- en hoogbegaafdheid (observatiegroep ingericht), het goedkeuren van de samenwerkingsagenda 2021-2023 binnen de regionale educatieve agenda, er vinden overleggen plaats over onderwijs in jeugdhulpverlening, waarmee een nog breder dekkend aanbod kan worden gecreëerd. Er is gestart met de pilot Bink in samenwerking met Yulius. De aanpak rondom thuiszitters is nadrukkelijk geagendeerd geweest en er vinden constructieve gesprekken plaats zowel op het niveau van preventie als curatief. In elke gemeente is er sprake van een vaste schakel wat integraal arrangeren op termijn makkelijker en mogelijk maakt. Er is een doorgaande lijn lezen en rekenen PO-VO gemaakt en besproken in de IB-netwerken en met schoolleiders. Verder is er een gezamenlijke huisstijl en logo gecreëerd voor zowel het PO als VO. Er is een schoolhandboek gemaakt waarin de routing TLV staat beschreven. Ook is er aandacht voor de bemensing van de OPR.

Daarnaast is in 2021 aandacht geweest voor de stijging van het aantal leerlingen in het SO, wat zowel regionaal als landelijk wordt waargenomen. Het deelnamepercentage van het SWV ligt sinds schooljaar 2020-2021 op het landelijke gemiddelde. Daarvoor lag het percentage onder het landelijk gemiddelde. De groei van het SO wordt met name veroorzaakt door de instroom van leerlingen uit voorschoolse voorzieningen en dan met name op (voorheen) cluster 3 en veel minder op cluster 4. Met de AV en de adviesraad van het SWV PO, maar ook met de OPR en SWV-intern wordt in 2022 een overleg gestart om enerzijds deze cijfers goed te duiden en anderzijds het gesprek te voeren over de te beïnvloeden ontwikkelingen en keuzes voor het SWV.

We zien dat de afname van het SBO verband houdt met de afname van het uitgaande grensverkeer. Het SBO is bij ons SWV hoger dan het percentage landelijke gemiddelde. Dit komt onder meer omdat het SWV een voorziening SBO+ heeft, wat voorkomt dat kinderen door middel van maatwerk in de vorm van groepsgrootte en lesstof naar het duurdere SO worden verwezen. Deze interventie heeft er niet voor gezorgd dat het deelnemerspercentage van het SWV aan het SO onder het landelijk niveau is gebleven. Wellicht heeft dit er wel voor gezorgd dat de groei minder snel is geweest.

Hoofdstuk 2 | Governance

Op 18 januari 2018 is de rechtspersoon omgezet van een stichting naar een vereniging. De besturen zijn allen lid van de Algemene Vergadering (hierna AV). De AV kent een onafhankelijk voorzitter. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat de functies van bestuur en intern toezicht op het bestuur in functionele of organieke zin zijn gescheiden. De AV beschikt ook over een Auditcommissie en een Remuneratiecommissie.

De Auditcommissie kent ook een onafhankelijk voorzitter en ondersteunt de AV bij het uitvoeren van de verantwoordelijkheden als intern toezichthoudend orgaan. En wel specifiek bij het uitoefenen van het toezicht op de rechtmatigheid en doelmatigheid van het financieel beheer en beleid van de vereniging en de financiële sturing door de directeur-bestuurder. De Auditcommissie neemt geen bevoegdheden over van de AV. Zij bereidt uitsluitend beslissingen van de AV voor en treedt in opdracht van de AV op als gesprekspartner en klankbord van de directeur-bestuurder.

De Remuneratiecommissie vervult de werkgeversrol van de directeur-bestuurder, functioneert als gesprekspartner en klankbord van de directeur-bestuurder en beoordeelt het functioneren van de directeur-bestuurder. Deze commissie adviseert de AV omtrent diverse arbeidsrechtelijke en -voorwaardelijke aangelegenheden. De Remuneratiecommissie neemt voor wat betreft de adviestaken geen bevoegdheden over van de AV. De AV geeft de Remuneratiecommissie input over het functioneren van de directeur/bestuurder, waarbij de kern van zulke gesprekken is of de competenties van de directeur/bestuurder hem in voldoende mate in staat stellen de doelen van het SWV te realiseren. De voorzitter van de AV is tevens voorzitter van deze commissie.

De AV beschikt over een evaluatiekader algemene vergadering - het raamwerk om het eigen functioneren van de AV jaarlijks te evalueren. De AV is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het eigen functioneren. De voorzitter van de AV initieert deze reflectie en evaluatie minimaal eenmaal per jaar en kan daarnaast met de afzonderlijke leden spreken over hun functioneren. De directeur-

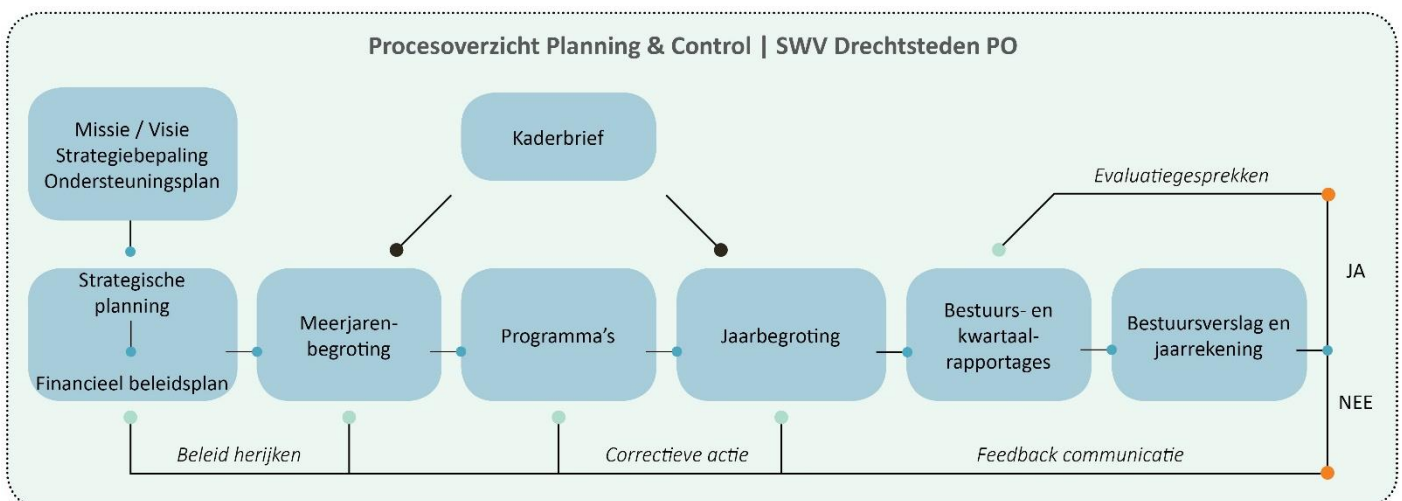
bestuurder participeert in deze evaluatie, tenzij de AV anders besluit. Indien de directeur-bestuurder niet aanwezig is, wordt vooraf om inbreng gevraagd en achteraf een terugkoppeling gegeven.

De AV beschikt tevens over een toezichtskader. Aan de hand van dit kader vindt binnen de vereniging door de AV het intern toezicht plaats op het beleid van de directeur-bestuurder en op de besturing van en de gang van zaken binnen de vereniging.

Het bestuursmodel biedt de mogelijkheid om te werken met een professioneel bestuur in de vorm van een directeur-bestuurder en de AV als onafhankelijke toezichthouder. In dit model wordt op een organieke wijze invulling gegeven aan de wettelijk verplichte scheiding tussen bestuur en intern toezicht. Het Samenwerkingsverband is gebonden aan de Code Goed Bestuur van de PO-Raad.

2.1 Verantwoording intern en extern

Het SWV verantwoordt zich naar de leden, die tevens toezichthoudend orgaan zijn in een jaarcyclus van de Algemene Vergadering, waarbij de Plan & Control cyclus van het SWV wordt gevolgd. Iedere AV wordt voorafgegaan door een bespreking van voorliggende stukken in de Auditcommissie.

Deze planning & control-cyclus vormt de basis voor het kwaliteitsbeleid, [zie ook hoofdstuk 4, p. 38](#).

Het SWV heeft haar ambities beschreven in het ondersteuningsplan (vier jaar). In het Financieel Beleidsplan staan de kaders en normen van het financieel beleid van het SWV, zoals de financiële kengetallen, beschreven. De meerjarenbegroting is afgeleid van het Ondersteuningsplan in combinatie met het Financieel Beleidsplan. De meerjarenbegroting is richtinggevend en de jaarbegroting kaderstellend. Deze documenten worden, na voorafgaande goedkeuring door de AV, vastgesteld door de directeur-bestuurder.

Tevens worden het bestuursverslag en de jaarrekening door de directeur-bestuurder, na goedkeuring vooraf door de AV, vastgesteld. Elk kwartaal rapporteert de directeur-bestuurder de AV over de voortgang van de financiën en de daaraan gerelateerde domeinen/programma's van het SWV. De kwartaalrapportage (inclusief eindejaarsprognose) wordt besproken met de AV en de

Auditcommissie. Een keer per jaar vinden er evaluatiegesprekken plaats met de schoolbesturen en de uitkomsten worden aan de AV gerapporteerd in een bestuursrapportage. Daarnaast wordt er periodiek gerapporteerd over de evaluaties met de schoolbesturen over de inzet van de middelen. Tijdens deze besprekingen komen ook rechtmatigheids- en doelmatigheidsaspecten aan de orde, [zie ook hoofdstuk 9, p. 56](#). De belangrijkste beleids- en financiële wijzigingen en voornemens worden aangegeven in de (meerjaren)begroting, waarover de AV beraadslaagt en al dan niet goedkeuring verleent. Bij tussentijdse beleidswijzigingen of financiële aanpassingen vraagt de directeur-bestuurder advies aan de AV.

De externe verantwoording vindt plaats in overleggen met belangrijke stakeholders. Zo zijn er structureel overleggen met de adviesraad, waarin onder andere schoolleiders en intern begeleiders zitting nemen. Daarnaast is er overleg met de ondersteuningsplanraad over onder andere de voortgang van het beleid zoals opgesteld in het ondersteuningsplan. Verder worden belangrijke thema's die zowel onderwijs als jeugdhulpverlening raken geagendeerd in de verschillende gremia in de gemeenten, waaronder de lokale en regionale educatieve agenda's (respectievelijk LEA en REA) als ook de OOGO's (op overeenstemming gericht overleg). Ook is er afstemming met de aanpalende samenwerkingsverbanden over organisatie en inhoudelijke thema's (als grensverkeer, steunpunten, bekostiging en dergelijke). In 2021 is aangevangen met het oprichten van een ouder- en kindsteunpunt, ingegeven door afspraken met het ministerie voor OC&W. Een en ander zal in 2022 verder worden geconcretiseerd.

Hoofdstuk 3 | Onderwijs

3.1 Introductie: een jaar waarin veel andere dingen zijn gebeurd

Samen werken ze voor 5 gemeenten en 47 scholen. Carla Hebels en Rianne Golverdingen zijn sectordirecteur PO. Ze hebben regelmatig contact met schoolbesturen, gemeentes, stuurgroepen en projectmedewerkers. Het SWV is actief daar waar vragen klinken. Carla en Rianne over 2021.

Tevredenheid op scholen

Carla: “Wij leveren maatwerk en weten dat er veel kan. Een valkuil van maatwerk is versnippering. Daarom hebben we veel energie gestopt in ons nieuwe ondersteuningsplan. Er ligt een helder kader met doelen en criteria, als basis van ons handelen. We toetsen en evalueren dit in overleggen op diverse niveaus. In 2021 was fysiek op school zijn ingewikkelder. Een continue aanwezigheid van onze medewerkers was lastig te garanderen door alle veranderende coronaregels. Er is in deze periode intensief contact gehouden met intern begeleiders. Dat maakt dat er ondanks alles veel tevredenheid is op scholen. We hebben samen met onze ICT-ers een snelle switch naar digitaal gerealiseerd, inclusief trainingen. En met een laptop achterin in de klas kan ook geobserveerd worden.”

Grotendeels in de klas

Rianne: “Er speelde ook eenzaamheid. Juist het samen zijn, gezellig en uitdagend met elkaar spelen en leren ... die groepsdynamiek is cruciaal. Ik zie het als een jaar waarin veel andere dingen zijn gebeurd. We zijn uitgedaagd om te blijven investeren in wat we willen betekenen voor kinderen. Wat dat betreft ging het werk gewoon door. Het is grotendeels gelukt om kinderen in de klas te houden. Qua taal en rekenen was er genoeg beweging; er zijn niet meteen meer arrangementen afgenomen. Wat

we wel zien is een grote instroom van kleuters die niet zindelijk zijn. Met de voorschoolse partners onderzoeken we de effecten van deze niet conforme ontwikkelijnen en wat er op sociaal emotioneel gebied nodig is aan extra aandacht of ondersteuning.”

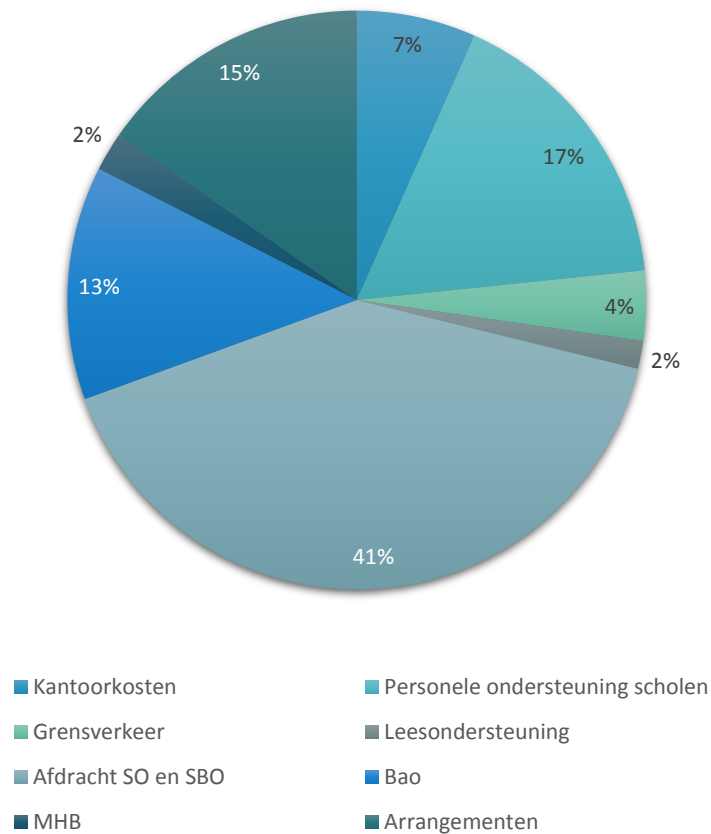
Aandacht, communicatie en compassie

Rianne: “Gesprekken met ouders zijn wel lastig op afstand. Het is moeilijk om via een scherm zorgvuldig uit te leggen welke weg we graag in willen slaan met een kind. Liefst voorzien van een uitleg, die weerstand en onbegrip meteen kan wegnemen. Praat je over een kind, dan wil je ieders beeld en gevoel over de meest passende plek gewoon kunnen delen en bespreken met elkaar. En dat is in een lockdown een grote uitdaging. Corona en alle effecten eromheen hebben een totaal andere dynamiek teweeggebracht. Eentje die veel aandacht, communicatie en compassie vraagt. Als er één ding is wat wij graag willen, dan is dat kinderen zo goed mogelijk ondersteunen – juist nu!”

Trots op wat we bereikt hebben

Carla: “Niet te vergeten alle regelgeving en actuele thema's; door de krapte is werkelijk iedereen op zoek naar goede collega's. Toch zijn er stippen aan de horizon gezet. Wij zijn tevreden over onze dienstverlening en samenwerking. Mooie resultaten, kinderen die de juiste arrangementen krijgen en gekwalificeerde medewerkers die aan het werk zijn op de scholen. Ja, we zijn trots op wat we dit jaar hebben bereikt. Er is niets te verdoezelen, want wat niet lekker loopt is gewoon in beeld. Door de korte lijnen weten scholen, ketenpartners en SWV elkaar te vinden. We schromen niet op zoek te gaan naar wat beter kan!”

Verdeling middelen Passend Onderwijs 2021
SWV Drechtsteden PO

Deelnemende schoolbesturen	Aanbod SWV
Vereniging tot stichting en instandhouding van een School met den Bijbel te Alblasserdam	• basisondersteuning • kernteams • arrangementen op maat • diverse programma's, bv leesontwikkeling of MHB • toelaatbaarheidsverklaringen • deskundigheidsbevordering
Stichting Openbaar Primair Onderwijs Papendrecht en Sliedrecht	
Vereniging voor Christelijk Onderwijs Papendrecht en Sliedrecht	
Stichting OZHW voor PO & VO	
Stichting Katholiek Onderwijs Bernardus Alfrink te Dordrecht	
Stichting Openbaar Primair Onderwijs Hendrik-Ido-Ambacht	
PIT kinderopvang & onderwijs	
Stichting SPON	
Stichting LEV-WN	
Stichting Yulius Onderwijs	
SO-scholen (cluster 4) buiten de regio met wie wij samenwerken	Barendrecht: De Wilgen Dordrecht: De Atlas

3.2 Passend onderwijs zichtbaar in school

Iedere school wordt in staat geacht om ondersteuningsbehoefte(n) van leerlingen om te zetten in een (meer) passend onderwijsaanbod. Dit gebeurt binnen de basisondersteuning op een handelingsgerichte manier en via de volgende beschikbare budgetten en middelen:

- basisondersteuning (binnen of buiten het eigen onderwijsaanbod)
- kernteams (consult, advies en begeleiding - preventief en curatief)
- extra ondersteuning via arrangementen op maat (curatieve inzet)

Basisondersteuning

geeft scholen de gelegenheid om ondersteuningsvragen op te pakken.

Met dit budget wordt de interne begeleiding op de scholen bekostigd. De IB-er kan adviezen inwinnen bij het kernteam, met soms een onderzoek of een kort ondersteuningstraject als uitkomst, bijvoorbeeld op gebied van sociaal emotionele ontwikkeling. De realisatie hiervan kan binnen of buiten het eigen onderwijsaanbod zijn.

Onder basisondersteuning valt ook een veilige schoolomgeving, een sterk leerklimaat en goede begeleiding bij de overstap van de basisschool naar het voortgezet onderwijs. En om de vakbekwaamheid van leerkrachten en IB-ers te vergroten stelt het SWV jaarlijks in overleg met de scholen een cursusaanbod voor onderwijsprofessionals samen.

Blijven er in de zoektocht naar passende ondersteuning vragen bestaan, dan kan een school terecht bij het ondersteuningsteam met deskundigen onderwijs, opvoeding en jeugdhulp. Deze adviezen worden vertaald naar inzet vanuit de basisondersteuning en daar waar een vraag de basisondersteuning overstijgt, komen arrangementen op maat in beeld, [zie p. 16](#).

Het SWV keert jaarlijks een vast bedrag per leerling aan de besturen uit, waarmee zij de basisondersteuning in de scholen kunnen versterken. In jaarlijkse evaluatiegesprekken tussen het SWV en de besturen wordt nagegaan of deze middelen doelmatig zijn ingezet.

In 2021

- is er aandacht gevraagd bij de schoolbesturen voor de positie en ureninzet van IB-ers, ook vanwege de werkdruk bij kernteamleden. Dit heeft geresulteerd in een verhoging van €80 naar €90 per leerling per schooljaar.
- zijn gezamenlijke afspraken herzien, zodat scholen vanuit vroegsignalering de basisondersteuning vormgeven.

In 2022

- wordt er weer ingezet op het verstevigen van de basisondersteuning in de scholen.
- zijn de mogelijkheden onderzocht om de werkdruk van de kernteamleden te verminderen en is dit resultaat merkbaar door ruim voldoende inzet van IB en deskundige, met als resultaat goed onderbouwde en inzichtrijke ondersteuningsaanvragen voor het SWV.
- is het scholingsaanbod basisondersteuning ruimer en gevarieerder.

Sectordirecteuren Carla Hebels en Rianne Golverdingen over basisondersteuning als ultiem voorbeeld van maatwerk.

Voeling houden met wat speelt

Carla: “Basisondersteuning wordt per school verschillend ingevuld. Ook per gebied zijn er meerdere factoren die invloed hebben op de uitvoering, zoals lokaal gemeentelijk beleid en bestaande mogelijkheden tot maatwerk. Twee scholen in eenzelfde plaats kunnen een andere leerling populatie hebben; de kinderen met veel zorg zitten soms meer op één plek. Mede hierom zijn schoolbesturen vaak blij met de feedback die wij geven. Onze mensen werken op school, horen verhalen, kijken goed rond en maken een plan. Dit nemen wij mee terug in de evaluatie. Het is belangrijk om voeling te houden met wat er speelt. Tegelijkertijd willen wij iedereen recht doen binnen de situatie zoals die is. In ieder geval is er nu meer tijd voor IB-ers door het hogere bedrag per leerling. We zijn van €80 naar €90 gegaan; dit was voor sommige scholen echt nodig. Elke school is extra gebaat bij genoeg formatie en bij goed ingewerkte IB-ers. Binnen de formule handelingsgericht werken verwachten wij dat IB-ers een observatie

gedaan hebben in de klas voordat ze bij ons komen. Zo werken we vanuit het maximaal haalbare.”

Vragen om samen antwoord op te geven

Rianne: “Basisondersteuning is ook een actueel thema. De existentiële vragen die hierbij horen zijn er om samen antwoord op te geven. Op dit moment is er voor elke leerling een passend onderwijsaanbod. We zijn er om naast de scholen te staan en te helpen het aanbod zelf te realiseren! Met de schoolbesturen evalueren wij jaarlijks de doelmatige besteding van ontvangen arrangementsmiddelen en de ingezette expertise voor basis- en extra ondersteuning. De gesprekken worden over en weer als zeer prettig ervaren. Behalve resultaten is de ambitie van een schoolbestuur ook mooi om over uit te wisselen. Hieruit ontstaan vervolgvragen die wij meenemen naar het nieuwe boekjaar, bijvoorbeeld over de continuering van het maatwerkeraanbod in regulier en speciaal onderwijs. Dit jaar kregen we de aanbeveling om opnieuw met alle belanghebbenden te bekijken hoe verantwoording afgelegd moet worden.”

Kernteams

Leveren een waardevolle bijdrage aan een goed dekkend onderwijsaanbod

Per school is er een kernteam van twee onderwijsspecialisten en een orthopedagoog. Het kernteam wordt vooral preventief ingezet met als doel de kennis en expertise binnen school te vergroten, wat bijdraagt aan een dekkend onderwijsaanbod. Leerkrachten en intern begeleiders kunnen met hun ondersteuningsvraag terecht bij de orthopedagoog of onderwijsspecialist. Zo is en blijft het vaak mogelijk om leerlingen passend te begeleiden in het regulier onderwijs. Soms wordt het bredere ondersteuningsteam gevraagd om mee te denken.

In 2021

- deden scholen een beroep op de expertise van de kernteams, zodanig dat de uitvoering en het karakter van de extra ondersteuning past bij de ontwikkelfase van de school.
- waren sectordirecteuren aanwezig bij IB-netwerken voor het beantwoorden van beleidsvragen, zodat deze kennis gemakkelijker de werkpraktijk bereikt.
- waren er veel wisselingen van IB-ers en directieleden. Een extra opgave voor het kernteam van een school om samen weer goed in gesprek te zijn en de lijnen uit te zetten.

In 2022

- zijn scholen beter in staat inclusiever onderwijs vorm te geven; we zien dit aan de afname van enkelvoudige arrangementen.
- wordt de beschikbare deskundigheid vanuit kernteams effectief ingezet en zijn de toegekende middelen toereikend per school om arrangementen te kunnen vormgeven.
- wordt de werkwijze van de SWV-kernteams verbeterd door heroriëntatie op rollen en verantwoordelijkheden en scholing.

Arrangementen op maat

Voor kinderen die net wat meer ondersteuning nodig hebben en zo binnenboord kunnen blijven

Als een ondersteuningsbehoefte de basisondersteuning overstijgt, is er extra ondersteuning nodig. Deze vragen worden vaak besproken met het ondersteuningsteam. Er kan dan voor een arrangement worden gekozen waarin extra hulp geboden wordt bij bijvoorbeeld lezen, rekenen, ziektebeelden, gedragsondersteuning of sociaal-emotionele ontwikkeling.

Alle scholen hebben een multidisciplinair ondersteuningsteam (OT). De brede samenstelling bestaat uit: IB-er, directeur, orthopedagoog, jeugdarts /jeugdverpleegkundige, schoolmaatschappelijk werker of andere jeugdprofessional. Ook sluiten vaak de betrokken onderwijsspecialist en leerkracht aan en zo nodig een collega van het speciaal (basis)onderwijs. Gaat het om enkelvoudige leer- of gedragsondersteuning, dan kan het OT ook in smalle samenstelling bijeenkomen: orthopedagoog, onderwijsspecialist en IB-er.

Het belangrijkste doel is dat leerlingen binnenboord blijven - via maatwerk. Ze krijgen bijvoorbeeld les in kleinere groepjes of er komt individuele begeleiding tijdens schooltijd. Wanneer zo'n

arrangement op maat gewenst is, realiseert school de invulling. Het SWV heeft met scholen afgesproken dat dit bij voorkeur gedaan wordt door leden van het eigen schoolteam of de onderwijsassistentenpool. Op die manier groeit de kennis en ervaring in de school en wordt ook de basisondersteuning sterker. Kortom, maximale inzet en opbrengst vanuit de beschikbare middelen. Arrangementen worden halfjaarlijks op effectiviteit geëvalueerd door de betrokken onderwijsspecialist.

Arrangementen op maat per schoolbestuur in 2020 en 2021:

Schoolbestuur	2020			2021		
	Cluster 3	Cluster 4	Totaal	Cluster 3	Cluster 4	Totaal
Sophia	30	30	60	37	34	71
PIT	75	51	126	107	55	162
OZHW	10	12	22	31	27	58
OPOPS	43	27	70	52	34	86
SKOBA	14	5	19	13	0	13
LEV WN	10	15	25	11	17	28
VCOPS	75	36	111	86	35	121
SOBA	19	19	38	-	-	-
VTISK	7	2	9	10	4	14
Totaal	283	197	480	347	206	553

*NB Bovenstaande tabel betreft het aantal lopende arrangementen in 2021. Het arrangement kan al in 2020 zijn toegekend. **SOBA valt vanaf 2021 onder OZHW.***

In 2021

- werden arrangementen op maat ingezet als krachtige extra ondersteuning op het gebied van leren e/o ontwikkeling e/o gedrag met als doel dat de leerling thuisnabij onderwijs kan (blijven) volgen.
- zagen we over het algemeen een sterke stijging van het aantal afgenomen arrangementen.

In 2022

- kennen scholen het eigen budget en evalueren proactief hun uitgaven en resultaten in jaarlijkse bestuursbezoeken.
- wordt de beheersbaarheid van de uitgaven en het reservebudget door het SWV gemonitord, zodat de doelmatigheid concreter aan te tonen en meetbaar is.

3.3 Taal- en leesontwikkeling en dyslexie

Leesarrangementen, poortwachter EED en projecten

Leesarrangementen

Voor leerlingen zonder dyslexieverklaring die wel extra leesbegeleiding nodig hebben

Leerlingen die een verklaring 'enkelvoudige ernstige dyslexie' (EED) hebben, krijgen een onderzoek en behandeling vergoed vanuit de gemeente, zoals bedoeld in de Jeugdwet. Het leesarrangement is bedoeld voor leerlingen in groep 3 en 4 die nog niet in aanmerking komen voor een EED verklaring. Zij lezen op E-niveau en hebben wel extra begeleiding nodig voor een goede leesontwikkeling. Voor deze groep kinderen is er de leesspecialist, beschikbaar gesteld vanuit het SWV. Die biedt intensieve oefening aan en komt een uur in de week werken aan meer leesvermogen en leesplezier, voor een vastgestelde periode van 16 weken.

Het leesarrangement helpt in een vroeg stadium om kinderen met vermeende dyslexie te signaleren en zorgt voor kwalitatief goede handelingsplannen die het dossier van de leerling compleet maken. Blijft het resultaat uit, dan is dat de onderbouwing van de doorverwijzing naar een EED dyslexiebehandeling. Naast deze ondersteuning is er ook interne scholing. Jaarlijks worden er leerkrachten groep 3 begeleid bij het leesproces. Het doel is dat de lees kennis per school groeit, waardoor er minder leerlingen richting leesarrangement gaan. De meeste scholen hebben al een leesspecialist; sommigen beginnend en anderen gevorderd.

In 2021

- waren er in totaal 93 leesarrangementen, gegeven aan groepjes van maximaal 3 kinderen. Er gaan 24 leerlingen door voor vergoede zorg.
- maakten alle scholen gebruik van het leesarrangement; het is een onderdeel van het dyslexieprotocol.
- is het aantal leesspecialisten op de scholen in 2020-2021 gegroeid van 24 naar 28.

Aantal leesarrangementen	
2017	98
2018	96
2019	99
2020	101
2021	93

In 2022

- blijft het aantal leerkrachten met leesexpertise per school groeien, zodat het leesarrangement over een tijdje verkleind of mogelijk zelfs stopgezet kan worden.
- is het streefdoel dat met ingang van schooljaar 2022-2023 op elke school een leesspecialist aanwezig is.

Poortwachter EED

Goede samenwerking tussen onderwijs en zorg met SWV in poortwachtersfunctie

In overleg met gemeenten voert het SWV de poortwachtersfunctie uit voor schoolaanvragen rondom de diagnose EED en de bijbehorende begeleiding. Leerlingen met een diagnose EED krijgen vergoede zorg buiten het reguliere onderwijsprogramma via ondersteuning van een externe dyslexiespecialist. De gemeente vergoedt dit vanuit de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ). Leerlingen starten tegenwoordig steeds eerder met een (externe) dyslexiebehandeling. Dit zorgt ervoor dat basisscholen te maken krijgen met een langer nazorgtraject. Het SWV heeft geconstateerd dat scholen extra kennis en vaardigheden nodig hebben om de doorgaande leeslijn op school te garanderen voor leerlingen, die hun externe dyslexiebehandeling hebben afgerond. De samenwerking tussen onderwijs en zorg vraagt om professionals met kennis van beide gebieden.

De poortwachter kan leerlingen begeleiden van de onderwijs setting richting zorg. Is deze specialistische begeleiding klaar, dan kan een dyslexiecoach de weg terug naar het onderwijs begeleiden. Er wordt hoog ingezet om geen kennis verloren te laten gaan en uitval door leesproblemen te voorkomen. Zo ontstaat er per leerling een vertaalslag op maat: 'van zorgbehandeling naar klassensituatie'. Het gemiddelde van vier procent maakt het aannemelijk dat elke school een dyslexiecoach nodig heeft. Deze training – Lezen Retour – wordt vergoed door het SWV en de gemeenten.

In 2021

- had het SWV de poortwachtersfunctie voor SWV Drechtsteden en Hoeksche Waard en zet hiervoor twee orthopedagogen in; één poortwachter per gebied.
- Bleef het prevalentiecijfer 4%.

In 2022

- wordt het poortwachterschap gecontinueerd door formatie beschikbaar te stellen met de gelden vanuit de SOJ; er is regelmatig contact tussen het SWV en SOJ.
- blijft het prevalentiecijfer van circa 4% behouden.

Lees op p. 21 meer over drie leesprojecten: Textaid, Lezen Retour en aansluiting VO.

Schoolpsycholoog Annemieke van der Pol coördineert de leesarrangementen die het SWV aanbiedt op alle scholen. Samen met haar collega geeft zij bijeenkomsten om de leesontwikkeling van kinderen te verduidelijken. Als poortwachter begeleidt zij de weg naar de zorgroute dyslexie. Annemieke vertelt over een van de belangrijkste vakken.

Echt sparringpartners

“Lezen brengt je succes in je leven. Het vak is de verantwoordelijkheid van scholen zelf. Maar verloopt het leren lezen moeizaam, dan komen deze leerlingen bij ons in beeld. We willen deze kinderen zo vroeg mogelijk opvangen zodat het leren lezen leuk blijft. Daarom gaan we na een half jaar leesonderwijs al preventief aan de gang. Het gaat dan om leerlingen met leesniveau E, maar scholen kunnen altijd vragen stellen, ook over A, B, C en D leerlingen. In die zin zijn wij echt sparringpartners. Alle kinderen verdienen ontwikkelstappen en soms ligt de focus dan juist op de allerkleinste sprongen.”

Meer dan technisch lezen

“Zes jaar geleden was er een prevalentie van 10% met te veel aanmeldingen ED. Na een

stevige inzet zat het SWV al snel weer op de landelijke 4%. Zo wordt ook de cursus ‘lezen Retour’ aangeboden op scholen voor de kinderen die terugkomen van de externe dyslexiezorg en goede leesaansluiting nodig hebben. Niet zozeer gericht op technisch lezen, maar meer op hoe je met dyslexie kan omgaan. Het is belangrijk dat iemand op school hier kennis van heeft. En dat er - zoals bij ons - een vervolg is in het VO. Dit maakt een goede leeslijn ook zo cruciaal en het behelst soms meer dan enkel beter leren lezen.”

Permanente investering

“Wij scoren heel hoog met onze leeslijn; op landelijk niveau hebben wij zelfs een voorbeeldfunctie. Ook is helder wat er verwacht wordt van leerkrachten en IB-ers. Ik ben intensief betrokken bij het project en trots op onze leeslijn die staat en duidelijk is. Wij komen graag doelgericht in actie, zodat leerlingen de leeszorg krijgen die nodig is om goed te kunnen ontwikkelen. Maatwerk kan eigenlijk niet vroeg genoeg starten. Al onze kennis en kunde brengen we graag over – dat is een permanente investering!”

Drie projecten rondom lezen

1- Textaid | *Digitaal hulpmiddel 'Woordhelder' voor dyslectische kinderen PO/VO*

Dit programma wordt bekostigd door het SWV. Scholen bestellen zelf een abonnement bij Dedicon. De uniformiteit in de ondersteunende middelen draagt bij aan de optimale doorgaande lijn PO-VO.

[In 2021](#) heeft iedere school ervaring met dit programma kunnen opdoen.

[In 2022](#)

- krijgen medewerkers steeds meer zicht op de inzet en de bruikbaarheid van Textaid.
- kan er voor dyslectische leerlingen PO en VO weer een account voor school en thuis aangevraagd worden.
- vindt er een tevredenheidsonderzoek plaats.

2- Lezen Retour + Vervolg | *Opleiding gericht op het ondersteunen van dyslectische leerlingen die vanuit vergoede zorg weer terug in het onderwijs komen.*

De gemeenten SPA hebben als eerste de opleiding gehad. Afgelopen schooljaar waren de gemeenten ZwHia aan de beurt. Na de training zijn scholen in staat om een leerling na een specialistische externe begeleiding een passend aanbod op lezen te doen. Hierbij wordt handig gebruik gemaakt van de adviezen uit de eerdere begeleiding.

[In 2021](#) is er op alle scholen een leesspecialist die de opleiding 'Lezen Retour' heeft gevolgd.

[In 2022](#)

- worden leerlingen met dyslexie na vergoede zorg goed begeleid op school in de midden- en bovenbouw.
- wordt er voor deelnemers en leesspecialisten een spreekuur gefaciliteerd en wellicht een terugkommoment georganiseerd met cursusleider Machteld Bakker. Dit heet Lezen Retour Vervolg.

NB Lees meer hierover in het interview bij het onderdeel Professionalisering, zie p. 23.

3- Aansluiting VO

Er ligt sinds 2021 een doorgaande lijn PO-VO technisch lezen. Deze lijn is besproken binnen verschillende gremia. In 2022 houdt het SWV de lijn up-to-date en is er structureel overleg met het VO, waardoor kennis actueel blijft en de samenwerking verder wordt geoptimaliseerd.

NT-2

Goed taalonderwijs voor nieuwkomers die het Nederlands nog niet voldoende beheersen; een taalbad waardoor een kansrijke start in het reguliere basisonderwijs mogelijk is.

NT2 taalonderwijs is bestemd voor kinderen van asielzoekers en statushouders, zodat hun taalvaardigheden zo worden uitgebreid dat zij regulier onderwijs kunnen volgen en zelfstandig toetsen kunnen maken. Krijgen ze geen goed taalbad, dan is de kans groot dat deze kinderen sneller naar het SO of SBO gaan. “Deze kinderen hebben veel meegemaakt”, zegt sectordirecteur Rianne Golverdingen. “Dus we willen graag betekenisvol voor hen zijn in deze cruciale periode. Het is überhaupt een kwetsbaar gegeven; de vluchtelingenstroom is permanent onbekend en onzeker.”

Vijf jaar geleden waren er voor leerkrachten en onderwijsassistenten cursussen NT2 bij het SWV te volgen. Er is nu aanbod in de twee gebieden van het SWV. De Anne Frankschool in Papendrecht heeft twee Wereldklassen voor kinderen van statushouders en nieuwkomers vanaf groep 3 voor de kinderen woonachtig in gebied SPA. De gemeenten betalen naar rato van het aantal kinderen in de wereldklas een deel en het SWV betaalt een deel; met per kind een ontwikkelingsplan waar arrangementgelden aan gekoppeld worden. Daarnaast zijn er gelden vanuit LOWAN. Tweemaal per jaar is er contact met de beleidsmakers van de gemeenten SPA. In het gebied ZWHia zitten de kinderen van nieuwkomers en statushouders op de afzonderlijke scholen.

In 2021

- draaiden in gebied SPA twee fulltime wereldklassen van 15 leerlingen (leeftijdsgroep 7-12 jaar) op de Anne Frank school.
- kregen 32 leerlingen in gebied ZWHia ondersteuning en taalonderwijs op hun eigen school.
- hadden deze leerlingen naast hun taalachterstand een ondersteuningsbehoefte die aangemerkt wordt als extra ondersteuning die de basisondersteuning overstijgt.

In 2022

- is er structureel overleg met de gemeente en tweemaal per jaar een evaluatiemoment om te kijken of vraag en aanbod nog overeenkomen.

Ben Biesheuvel, directeur van de Wereldklas / OBS Anne Frank:

“Werken met deze kinderen vraagt een geoliede machine. Gewoon 100% effectiviteit, durf ik wel te stellen. Er gebeurt van alles tegelijk: leren lezen, woordenschat aanbod en allemaal op diverse leesniveaus. Ieder momentje is uitgedacht met vier

instructiemomenten per uur. Dus ja, het vraagt veel, maar wat zijn deze kinderen blij om naar school te gaan. Hun dankbaarheid is groot en dat geeft veel werkplezier. Je moet eigenlijk zelf meemaken hoe ze veranderen en zich weer veilig en thuis gaan voelen door kleine dingen. Eigenlijk hebben we het over kansengelijkheid en geborgenheid ... en dan pas de wijde wereld in!”

3.4 Professionalisering

Scholingsactiviteiten voor medewerkers en het SWV als geheel

Ontwikkeling is belangrijk voor ieders werkplezier en voor een permanent professioneel aanbod van kennis en ondersteuning. Omdat het onderwijs ook een dynamisch werkveld is, wordt hier jaarlijks veel aandacht aan besteed. Het scholingsaanbod van het SWV komt vooral voort uit eigen specialismen. De interne vakmensen geven cursussen, zodat er meer knowhow in de scholen komt. Zo kan een collega of specialist die bijvoorbeeld veel weet over autisme een lezing geven op een school, passend bij het kader en de behoefte van de lokale setting. Ook hier gaat het om maatwerk.

De afgelopen twee schooljaren is er vanwege corona een gemengd aanbod geweest van fysieke en online trainingen. Het aanbod wordt altijd aangevuld met nieuwe ideeën en wensen uit het veld en naar ieders tevredenheid.

De professionalisering van SWV-collega's is in 2021 onderbelicht gebleven vanwege de coronamaatregelen. Wel is de agressie training online doorgegaan en hebben we tijd benut om de scholingen voor 2022 voor te bereiden. In het personeelsbeleid is het volgen van scholing een jaarlijks terugkerend bespreek- en actiepunt. Het doel is om de kwaliteit van het SWV-expertiseaanbod up to date te houden.

In 2021

- was het aanbod gemixt; fysieke trainingen en heel veel online trainingen. Een voordeel hiervan was dat nagenoeg iedereen aan professionalisering heeft kunnen doen.
- voorbeelden van trainingen voor leerkrachten en IB-ers waren 'Gedrag, de trucjes voorbij', 'Handige stappen in de Basisondersteuning' en 'Extra scholing TOS'.

In 2022

- wordt het nieuwe aanbod vroeg in het jaar aangeboden, zodat mensen er op tijd van weten. Dan kan het aanbod een plek krijgen in het POP van IB-ers en leerkrachten.

Mirjam van de Berg is IB-er, leerkracht en leesspecialist. Voor haar was het een logische keuze om in te schrijven voor de cursus Lezen Retour. Vooral de drie keer coaching op school spraken haar aan; alles in praktijk brengen op je eigen werkplek. Mirjam vertelt over haar leeropbrengst.

Les krijgen van een alleskunner

“Deze training kreeg ik van Machteld Bakker, ook docent van de opleiding leesspecialist. Zij is van huis uit GZ-psycholoog, specialiseerde zich in lezen en leesproblemen en startte de Leeskliniek Schoolbreed. Een heel authentieke, veelzijdige persoonlijkheid en dat straalt af op haar lessen en aanpak. Lezen Retour gaat over dyslexie. Vaak is er voor deze groep leerlingen geen begeleiding meer na een dyslexiebehandeling. Het SWV gaf aan dat juist daar iets meer nodig is: een dyslexiecoach! Ik heb geleerd hoe ik met leerlingen in gesprek kan gaan; over wat ze nodig hebben en hoe ze goed voor zichzelf kunnen zorgen. Het zijn meteen handvatten richting VO. Het is heerlijk om dit te leren van een alleskunner. Daarom heb ik ook gepleit voor een kennisloket. Een plek waar ik een keer per maand mijn vragen kan delen; met Machteld of andere vakexperts. Dat houdt me scherp in hoe ik kennis toepas in de klas. Het inspireert enorm!”

Wat goed genoeg is

“Het mooiste wat ik geleerd heb is niet meer kennis over dyslexie, maar de vaardigheid om een goed kindgesprek te voeren. Echt een inhoudelijk volwaardig gesprek. Zo kun je leerlingen van groep 5 al heel goed vragen waar ze staan en of ze weten wat hun leesscore is. Is het antwoord nee, dan stap voor stap verkennen wat er nodig is. En vooral ook: wat zij zien, denken en verwachten. Dan heb je ineens een heel ander soort verhouding met het kind. Zo kwam ik erachter dat het bij lezen cruciaal is om te checken of een kind weet wat de opdracht is en wanneer het goed genoeg is. Sommigen denken echt dat ze alles moeten lezen, terwijl

twee rijtjes lezen ook genoeg kan zijn. Een kind kan dus gemakkelijk denken: ik heb het niet goed gedaan! Met alle zenuwen en onzekerheid die daarbij horen. Dus hardop zeggen wat goed genoeg is en je verwachting uitspreken – eigenlijk heel basaal.”

Simpele vragen, heldere antwoorden

“Ik ben heel anders naar kinderen gaan kijken en met ze gaan praten. Op de vraag ‘wat heb je nodig?’ komt soms een heel ander antwoord dan wat ik had verwacht. Door deze manier van werken kom ik zelf weer in beweging. Ook ik ga nadenken wat ik nodig heb, zonder in cirkeltjes rond te draaien of steeds maar dezelfde leesmaterialen te gebruiken. Simpele vragen stellen zorgt voor heldere antwoorden. En het is een kwestie van levend beleid maken ‘on the job’. Dingen observeren, checken en toepassen – bijvoorbeeld rondom terugvalpreventie. Ik maak nu samen met leerlingen een plan waarbij zij zelf leren formuleren: wat heb ik nodig, wat kan ik zelf doen en welke hulp ga ik vragen. Dit zorgt voor duidelijkheid tussen leerling en leerkracht - en ook naar ouders. Deze begeleiding kan gemakkelijk worden meegenomen richting VO.”

Bijdrage aan kansrijk onderwijs

“Ruim dertig jaar werk ik nu. Ons SWV is heel actief en betrokken. We gaan graag samen aan de gang, zijn best vooruitstrevend en tegelijk zeer benaderbaar. Voor workshops of cursussen ben je op school vaak afhankelijk van de IB-er die het deelt. Hoewel het SWV echt dichtbij staat, kan dit nog wel wat rechtstreeks. Niet iedereen weet dat het SWV zo’n breed palet aan mogelijkheden heeft, dus graag meer informatie direct richting leerkrachten. Leren en jezelf ontwikkelen, gewoon omdat het kan. Het gaat ook over inspiratie, je kennis opfrissen, inzichten en ervaring delen. Mag ik tot slot herhalen dat zo’n maandelijks moment voor vragen over lezen en leesproblemen op jouw school erg zinvol is? Volgens mij is het een goede formule voor continuïteit en een actieve bijdrage aan kansrijk onderwijs.”

3.5 Rekenontwikkeling en dyscalculie

Voor leerlingen die extra rekenbegeleiding nodig hebben; zonder achterstand op andere gebieden

Het rekenarrangement is bedoeld voor leerlingen die bij de rekenontwikkeling begeleiding nodig hebben en waarbij de andere ontwikkelgebieden geen achterstand kennen. Naast de vermoede of bewezen dyscalculie is vooral de onderwijsbehoefte van de leerling leidend om antwoord te geven op de vraag: wat is er nodig om alsnog het functionele niveau van gecijferdheid 1F te behalen en welke stappen gaan we hiervoor zetten? Hierbij kijkt school hoe een kind het beste geholpen kan worden. Een aantal onderwijspecialisten van het SWV zijn geschoold in het aanbieden van dit arrangement. De school zorgt zelf voor een eigen begeleider.

Sectordirecteur Rianne Golverdingen over up-to-date rekenkennis

“Cijfers laten zien dat 4 % van de leerlingen dyscalculie heeft. Dus op een totaal van 12.000 gaat het binnen het SWV dan over 480

kinderen. Officieel gezien volgen lang niet zoveel kinderen een traject of arrangement. Het is een intensieve route waarin heel goed gekeken wordt wat er nu eigenlijk speelt. Aan het eind volgt een keuze voor wel of geen arrangement.”

Als er een achterstand of leeruitdaging geconstateerd is, komt de onderwijspecialist rekenen meekijken en geeft advies. Zo nodig wordt een traject Preventieve Ambulante Begeleiding (PAB) ingezet. Een periode van onderzoek, meten, checken en rekenadviezen uitproberen. Een deel van de aangevraagde PAB's stopt na deze advisering. De rest wordt verlengd met een vervolganalyse - een PABV - om nog beter te bekijken waar een leerling tegenaan loopt.

Pas na een PAB en PABV-traject kan een arrangement extra ondersteuning voor rekenen worden geadviseerd. Het doel van dit rekenarrangement is hulp bieden aan de leerling en daarnaast de handelingsverlegenheid van de leerkracht en de school verkleinen. Dus zowel leerling, leerkracht als school profiteren van dit arrangement.

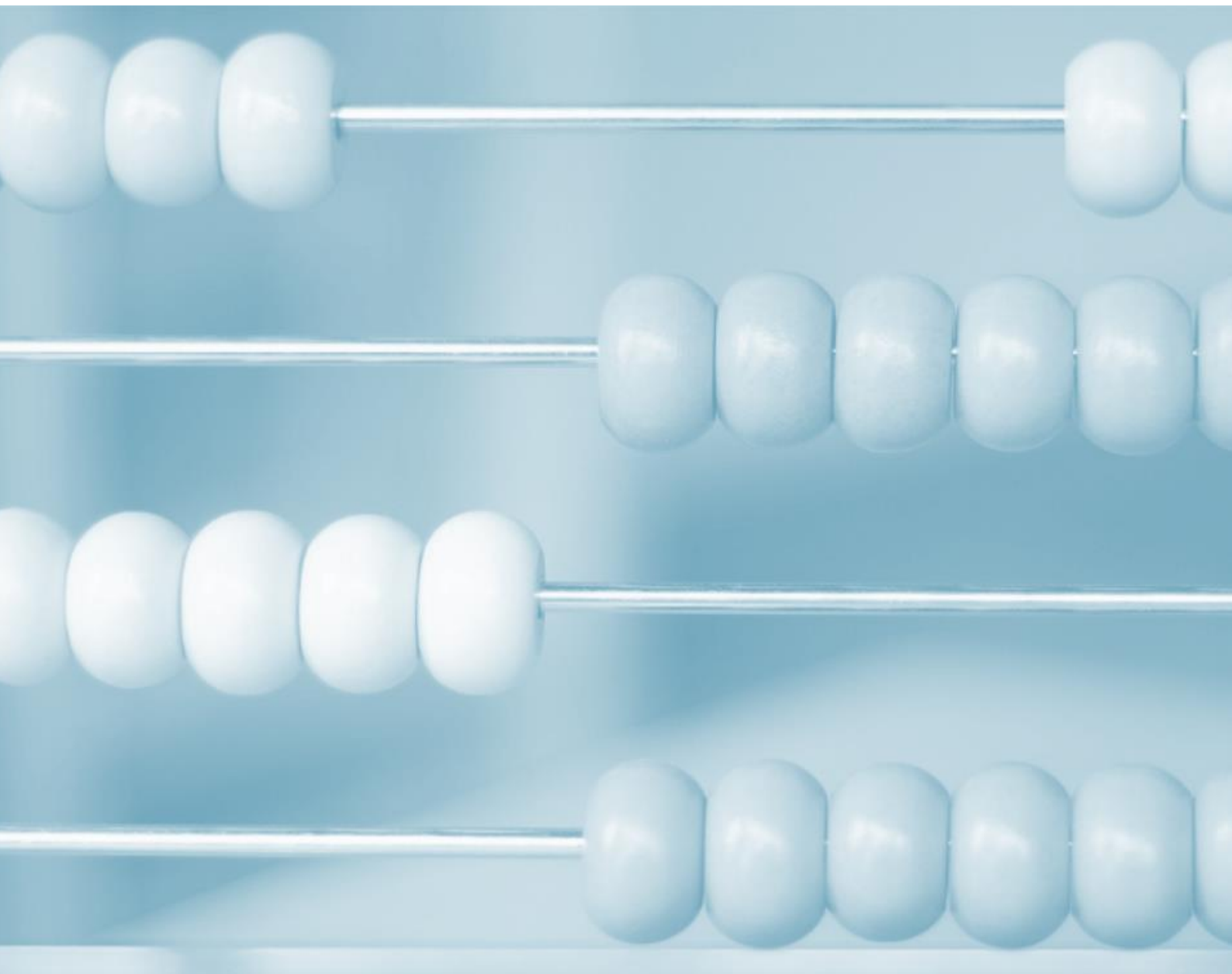
In 2021

- liepen er 41 PAB trajecten en kregen 26 kinderen een arrangement rekenen; alle basisscholen werden ondersteund door het expertisecentrum van het SWV.
- was er in vrijwel alle trajecten positief effect op het zelfvertrouwen, de motivatie en het welbevinden en wisten leerlingen om te gaan met dyscalculie. Dit werd benoemd door leerlingen én door ouders en begeleiders.
- is het SWV gestart met een doorgaande lijn rekenen PO.
- zijn er vanuit de evaluatiebespreking juni 2021 nieuwe afspraken gemaakt over de inhoud en inzet van de begeleiding.

Aantal rekenarrangementen	
2017	46
2018	41
2019	33
2020	35
2021	26

In 2022

- is het aantal dossiers gelijk gebleven, waarbij zelfvertrouwen en algeheel welbevinden belangrijke criteria blijven om het verbeterde leervermogen te meten.
- volgen vier medewerkers de RD-4 opleiding of hebben deze gevolgd; zij worden gecoacht door een vertrekkend medewerker om continuïteit te waarborgen.
- is het streven dat in 2023 iedere school een eigen rekenspecialist heeft; er is sprake van eenduidigheid, verbinding en kwalitatief goede rekenondersteuning in school.
- biedt het SWV scholing aan, waarbij leerkrachten extra kennis en handvatten krijgen.
- wordt de PO-VO-leerlijn verder ontwikkeld en ingezet onder de rekenspecialisten, waarbij de overstap van PO naar brugklas wordt gemaakt.

De veelzijdige achtergrond verklaart de passie waarmee Wanda Boele haar werk doet.

Wiskundedocent, teamleider, sociaalpedagogisch hulpverlener, schooldirecteur ... ze kent de kneepjes van het vak - helemaal als het om getallen gaat. Wanda is sinds 1,5 jaar onderwijspecialist binnen het SWV. Ze vertelt over de weerbarstige praktijk van het rekenen.

Waarom we zorgvuldig werken

“In een rekentraject van een leerling brengen we stap voor stap via ons rekenonderzoek alle onderdelen in beeld. Dan biedt school een periode lang extra hulp en wordt gewerkt met onze tips. Daarna volgt opnieuw een rekenonderzoek. Wij evalueren het proces samen met ouders, leerkracht en IB-er. Het uiteindelijke dossier gaat naar een onafhankelijke poortwachter, die samen met de onderwijspecialist kijkt of een rekenarrangement afgegeven wordt. Bij een JA komt er 16 weken twee a drie keer per week extra hulp. Bij een NEE volgt er een goede onderbouwing. Gaat een arrangement door, dan is de uitvoering nog best een zorgvuldige zoektocht. Qua mensen en qua kennis. Rekenen uitleggen aan groep 4 is echt anders dan aan groep 7. Meestal lukt het de school wel om iemand te vinden, alleen duurt het soms wat langer.”

Rekenen als toetssteen

“Wist je dat als een kind niet lekker in z’n vel zit, dat dan vaak rekenen als eerste uitvalt? Dit vak vraagt echt veel van je; er is steeds weer iets om onder de knie te krijgen. Bij rekenen is er permanent iets nieuws aan de orde. Je werkgeheugen wordt op de proef gesteld en je hebt lef nodig om er steeds weer voor te gaan. Daar komt bij dat rekenen is opgebouwd met een aantal pilaren. De bakstenen daaronder mogen niet te broos zijn. Ken je de tafels niet, dan vind je niet alleen vermenigvuldigen en delen lastig; ook breuken en procenten zijn dan moeilijk. Je gaat bij rekenen altijd verder en als je onderdelen mist loop je gegarandeerd ergens

tegen de lamp. Het verloop van het vak spiegelt dus ook kennigaten en het welbevinden.”

Waar de uitdagingen liggen

“Een eenduidig plan bestaat niet. De grootte en de locatie van een school zijn ook bepalend voor het kennis- en begeleidingsniveau. Zo had ik een keer een meisje dat op school zat in een achterstandswijk; een gezellige, gemiddelde leerling met een rekenarrangement. Toen zij verhuisde en wisselde van school, viel ze over de hele linie uit. Hetzelfde meisje, alleen lag op deze school de lat hoger en was ineens begrijpend lezen ook een aandachtspunt. Ook gedragsmatig viel ze op, terwijl dat op haar oude school niet zo was. Een andere uitdaging is de beschikbaarheid, ook door krapte op de arbeidsmarkt. Mooi als je een extern specialist hebt. Maar geeft een onderwijsassistent rekenbegeleiding en er is uitval door ziekte, dan is de keuze om les te geven aan een hele klas snel gemaakt!”

Rekenkennis en welbevinden

“Wij organiseren cursussen voor leerkrachten in de onder- en bovenbouw, bijvoorbeeld “‘Hoe begeleid je leerlingen die uitstromen naar VMBO?’”. In gesprek met elkaar krijgen we zicht op hoe kinderen worden afgeleverd en van welke scholen ze komen. Deze inzichten vertalen we met z’n allen in een PO-VO leerlijn zodat de rekenlessen en de wiskundelessen steeds beter op elkaar aansluiten. Het gaat er niet eens om dat leerlingen alles gehad hebben. Soms gaat het meer om de denk- en doestappen, waarbij schrijven ook belangrijk kan zijn. Binnen een rekentraject is het grootste doel dat leerlingen rekenkennis ontwikkelen; dat ze zich gezien en begrepen voelen. Het is ongekend wat het leerlingen brengt als ze in een rustige omgeving uitleg krijgen en werken met een plan. Let wel, scholen vragen een traject aan als er echt iets is. Wij zien vaak dat leerlingen beter gaan rekenen én lekkerder in hun vel gaan zitten. Op zo’n moment is een rekentraject een optelsom met winst.”

3.6 MHB | Meer- en hoogbegaafdheid

Over MHB-specialisten, observatiegroep en lerend netwerk

Scholen hebben binnen de basisondersteuning een aanbod voor meer- en hoogbegaafde leerlingen op meerdere niveaus. Zo kunnen leerlingen in de regio onderwijs op maat ontvangen, waarbij scholen beschikken over een SWV-specialist MHB op bestuursniveau. Ook kan advies gevraagd worden aan collega's van andere schoolbesturen in het Lerend Netwerk. Een school kan ook het kernteam en andere SWV-collega's met specialisatie MHB consulteren.

Vanuit eerdere projectmiddelen MHB zijn schoolteams deskundig op MHB geschoold. Schoolbesturen hebben beleid op hoogbegaafdheid en een passend onderwijsaanbod op niveau 3 (in de klas) en niveau 4 (plusklas). Ook zijn er VO-scholen die extra MHB-aanbod hebben voor leerlingen in groep 7 en 8, aanvullend op het basisschoolaanbod. PO en VO hebben goede onderlinge afspraken hierover en zorgen rondom MHB voor steeds meer constructief aanbod en samenwerking. Ook wordt er aanvullend niveau 5 aanbod onderzocht via een nieuwe observatiegroep. En met nieuwe subsidiemiddelen geeft het SWV een verdiepend vervolg aan het lerend netwerk van MHB-specialisten door het deels faciliteren van formatie en het organiseren van deskundigheidsbevordering.

In 2021

- is er nascholing voor MHB-specialisten gerealiseerd. Corona zorgde voor meer online ontmoetingen en daarmee voor meer aanwezigheid.
- zijn er drie Lerend Netwerk momenten georganiseerd.
- is de stuurgroep MHB drie keer bij elkaar gekomen; vertegenwoordigers van de schoolbesturen monitoren daar de voortgang en actuele ontwikkelingen.
- is de HB-observatiegroep gestart onder organisatorische leiding van schoolbestuur SKOBA.
- is er een infopunt gemaakt; een databank / bibliotheek waar mensen lesmateriaal en theoretische kennis kunnen vinden op gebied van MHB.
- is de bekostiging van MHB-formatiespecialisten van 50% SWV en 50% schoolbestuur gehandhaafd.

In 2022

- is er verdere verduurzaming van het Lerend Netwerk via deskundigheidsbevordering, nascholing en intervisie;
- is er een breed draagvlak en netwerk voor nieuwe initiatieven en is MHB-beleid via het SWV op alle scholen stevig ingebed.
- worden speerpunten uit activiteitenplan 2019-2023 nog verder uitgewerkt: stabiel aanbod niveau 3 en 4, afstemming PO-VO-aanbod en doorgaande leerlijn, realisatie niveau 5 aanbod
- komt er een eindevaluatie van de subsidieperiode, inclusief een met de schoolbesturen verkend perspectief 'dekkend aanbod voor MHB-leerlingen in onze regio'.
- wordt gestart met het afbouwen van de bekostiging van MHB-specialisten, zodat schoolbesturen in 2023 voor 100% deze formatie bekostigen.

Sectordirecteur Carla Hebels over het belang van nieuw MHB-aanbod op niveau 5:

“Een onderwerp van gesprek met de schoolbesturen is de ontwikkeling van de observatiegroep HB. De aanleiding is een groep van tien kinderen die fulltime onderwijs in het buitengebied krijgen, terwijl ons motto is: thuisnabij onderwijs op maat. Dit zijn kinderen die qua gedrag, werkhouding en cognitie een meer gespecialiseerd aanbod nodig hebben, met een leerkracht die goed toegerust is. Binnen de basisondersteuning heeft een kind ruimte nodig om zich volgens een eigen leerlijn te kunnen ontwikkelen. Dit lukt met een compact, verrijkt of verdiept lesaanbod. We hebben deze ondersteuningsbehoefte op maat onderzocht

binnen verschillende gespreksgroepen, de adviesraad en de algemene ledenvergaderingen. Wat past bij deze leerlingen en wat doen we als we alles hebben aangeboden en toch zien dat een kind niet floreert? Hoe werk je dan? Om deze vragen te beantwoorden heb je handvatten nodig vanuit observatie en onderzoek. Heb je die niet, dan is het enige alternatief zorg of fulltime buitenshuis onderwijs. In een eerdere uitvraag gaven scholen aan dat er zestien kinderen zijn die niveau 5 nodig hebben. De observatiegroep heeft per periode van drie maanden plek voor vijf kinderen. Inmiddels is de observatiegroep van start gegaan met een nieuwe consultaanpak die nog meer nabij is; helemaal inclusief en op school. Ik ben benieuwd welke ervaringen we gaan opdoen.”

3.7 Arrangementen SBO+ en SO+

Wanneer regulier onderwijs niet meer lukt

Kinderen zijn allemaal verschillend en hebben een eigen leer- en ondersteuningsbehoefte. Scholen zijn ook uniek; qua visie, aanpak en grootte. Daarom is het belangrijk om de relatie tussen leerontwikkeling en maatwerk goed in beeld te blijven houden. Op het moment dat regulier onderwijs niet meer lukt, komen speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs in beeld. Toch zijn er ook situaties waarin een SBO te grootschalig kan zijn en het speciaal onderwijs weer een te zwaar aanbod zou betekenen. Dan zijn SBO+ en SO+ groepen als tussenvorm vaak een mooie oplossing, soms ook als overbrugging en dus tijdelijk. De leerlingen krijgen meer aandacht en ondersteuning en volgen het onderwijs in kleinere klassen. Binnen het SWV ontstaat er op deze manier een nog breder dekkingaanbod. Dit is het aanbod in verloop:

Regulier onderwijs > SBO speciaal basisonderwijs > SBO+ groep > SO Speciaal onderwijs > SO+ groep

Door goede en tijdige afstemming kan er zo optimaal mogelijk worden bewogen tussen deze verschillende onderwijsvormen, waardoor thuisnabij passend onderwijs mogelijk blijft. Als meer maatwerk mogelijk is wordt het dekkingaanbod nog breder.

Speciaal basisonderwijs | SBO en SBO+

Speciaal basisonderwijs valt onder het basisonderwijs en biedt onderwijs aan leerlingen die zich op het regulier onderwijs niet optimaal ontwikkelen. SBO-scholen onderscheiden zich van reguliere scholen in schoolorganisatie, pedagogisch klimaat, leerstofaanbod, didactisch en pedagogisch handelen en mogelijkheden van ondersteuning en hulpverlening. Het SBO biedt kinderen een krachtige leeromgeving, passend bij hun eigen ontwikkelingsperspectief. Het SWV beschikt over twee voorzieningen: De Kameleon te Papendrecht en De Steenen Kamer te Zwijndrecht. Deze twee scholen vallen onder SPON en krijgen jaarlijks een vergoeding vanuit het SWV.

Gegevens 2021	Plusgroepen	Aantal leerlingen
De Kameleon	OB+ MB+ BB+	29
De Steenen Kamer	3/4+ 5/6+ 7/8+	23

De SBO+ in deze scholen is bedoeld voor leerlingen die meer nodig hebben voor hun specifieke leer- en sociaalemotionele ontwikkelingsbehoeften. Door de stevige gedragsproblematiek werden ze voorheen minder snel opgevangen op SBO-scholen. Zij waren aangewezen op cluster 4-scholen. De huidige plus- en stergroepen op het SBO bieden meer kleinschaligheid en structuur dan een reguliere SBO-groep. Hierdoor kunnen er nu meer leerlingen passend onderwijs volgen in de buurt.

In 2021

- zorgde het thuisnabij aanbod voor minder verwijzingen naar SO 'cluster 3 of cluster 4'.
- was er elke dag een onderwijsassistent aanwezig in een plusgroep, net als op de Kameleon in de praktijkgerichte groep.

In 2022

- wordt het aanbod SBO+ arrangementen voortgezet
- worden data verzameld om verwijzingspercentage SO 1,5 % te blijven garanderen

Speciaal onderwijs | SO en SO+

Speciaal onderwijs kent van oudsher een indeling in vier clusters. *Cluster 1* is voor blinde, slechtziende leerlingen en *Cluster 2* is voor dove, slechthorende leerlingen en/of met een taal-spraakontwikkelingsstoornis. Deze scholen zijn landelijk georganiseerd. *Cluster 3 en 4* scholen zijn onderdeel geworden van de samenwerkingsverbanden passend onderwijs:

- *SO voormalig cluster 3* is voor leerlingen met lichamelijke en/of verstandelijke beperkingen en voor langdurig zieke leerlingen of leerlingen met epilepsie.
- *SO voormalig cluster 4* is voor leerlingen met psychiatrische stoornissen en/of ernstige gedragsproblemen of leerlingen met gedragsproblematiek als gevolg van ernstige psychiatrische stoornissen.

Op SO-school De Bleyburgh zijn afspraken gemaakt voor een specifieke doelgroep met voornamelijk gedragsvragen. Daar is een SO+ pandagroep waar internaliserend gedrag de overhand heeft en leerlingen wat meer angstig en stil zijn. Voor deze groep is belangrijk dat zij kunnen werken vanuit een eigen leerlijn en met specifieke aansturing en aandacht van de leerkracht.

In 2021

- draaide de Pandagroep op volle kracht van 12 leerlingen, net als voorgaande jaren.
- werd deze groep door het schoolbestuur zelf bekostigd. Het SWV draagt alleen bij als het leerlingenaantal lager is dan 12.

In 2022

- wordt de Pandagroep gemonitord.
- is het dekkend aanbod breder en wordt gewerkt aan meer maatwerk vanuit cluster 3 op gedrag.

Ton Munnik, directeur SO De Bleyburgh:

“De SO+ Pandagroep is voor leerlingen met een gesignaleerde achterstand of beperking op meerdere ontwikkelingsgebieden. Deze kinderen hebben een IQ boven de 70 - hoger dan gebruikelijk binnen het ZML-onderwijs - en laten internaliserend gedrag zien. Dat maakt hen kwetsbaar en de hulpvraag aan ons is een combinatie van onderwijs en zorg. Wij ervaren bij deze leerlingen een ‘grote leerbaarheid’ en tegelijkertijd een stevige

zorgvraag qua weerbaarheid en sociaal emotioneel welbevinden. De vraag destijds was om een groep te starten waar de leerlingen sterker worden, zodat ze kunnen doorstromen naar SBO, PrO of VMBO. Wij hadden carte blanche, maar ik heb veel overlegd met het SWV en het SBO. We zijn sinds twee jaar helemaal zelfvoorzienend. Wel houd ik regelmatig contact met het SWV om te kijken waar we elkaar kunnen helpen of versterken. ‘De Panda’s’ komen hier echt verder; dat is fantastisch om te zien!”

Coördinatie en Toelaatbaarheidscommissie

Een TLV is een toelaatbaarheidsverklaring voor het SBO - speciaal basisonderwijs en SO - speciaal onderwijs. De verwijzing van een leerling naar het SO en SBO wordt gedaan door het ondersteuningsteam van een school. De orthopedagoog van het SWV is hier ook lid van. Deze ondertekent namens het SWV de TLV-aanvraag. De TLV wordt formeel afgegeven door de directeur-bestuurder van het SWV. De leerling wordt vervolgens, als er voldoende plek is, geplaatst op een SBO- of SO-school. Bij een SBO+ is er sprake van een grotere ondersteuningsbehoefte dan bij het SBO. Bij het SO3/SO4 is er sprake van een intensievere ondersteuningsvraag op het gebied van gedrag, lerend vermogen en structuur het SBO.

Deskundigenverklaringen voor rechtmatige TLV afgifte

In 2021 zijn onpartijdige deskundigen door het SWV benoemd. Eerder werden deskundigenadviezen geschreven door de onderwijsspecialisten en orthopedagoog, gekoppeld aan de aanvragende school. De inspectie en de landelijke bezwaar- en adviescommissie wezen het SWV op het volgende: aan de toelaatbaarheidsverklaring moeten twee onafhankelijke zelfstandige onpartijdige deskundigenverklaringen ten grondslag liggen. De deskundige die TLV advies uitbrengt aan het SWV:

- mag niet betrokken geweest zijn bij de TLV aanvraag of bij de begeleiding van de leerling waarvoor de TLV wordt aangevraagd;
- mag geen medewerker zijn van de school die de aanvraag doet;
- mag geen onderdeel zijn van een commissie die besluit tot afgifte van een TLV;
- mag wel in dienst zijn van het SWV.

Aantal TLV's SBO				
	TLV SBO nieuw	TLV SBO her	TLV SBO+ nieuw	TLV SBO+ her
2017	56	33	26	17
2018	83	14	18	40
2019	79	19	19	25
2020	83	35	19	41
2021	63	12	14	11
Aantal TLV's SO 3 en SO 4				
	TLV SO 3 nieuw	TLV SO 3 her	TLV SO 4 nieuw	TLV SO 4 her
2017	25	5	21	1
2018	27	5	27	5
2019	32	8	25	3
2020	33	19	24	0
2021	38	4	17	5

Noot: Er zijn in 2021 minder herindicaties voor TLV's aangevraagd. Dit heeft te maken met een regeling vanuit het Ministerie van OC&W, waarin de herindicatie van TLV's met einddatum 31-07-2021 is doorgeschoven naar 31-07-2022. In 2022 zullen er dus meer herindicaties verwerkt worden. Ook worden sinds 2021 de TLV's SBO+ voor onbepaalde tijd afgegeven. Daardoor zullen er in 2022 minder herindicaties SBO+ komen.

3.8 Thuiszitterspreventie en afstandsonderwijs

Hoofdoopdracht: passend onderwijs thuis nabij voor ieder kind

Af en toe komt het nog voor dat een leerling geschorst wordt of thuisblijft. Er kan sprake zijn van escalaties in het kind, de school of het gezin; vaak een combinatie van factoren. Of er moet lang gewacht worden op extra ondersteuning. Het SWV wil thuiszitten voorkomen met maatwerkoplossingen, in samenwerking met jeugdzorg. Bijvoorbeeld door aangepaste onderwijstijden, afstandsonderwijs via de AV1 robot of een brugplaatsing op een SBO-school of een KDC met lesplaats. Belangrijk is om te kijken of de klemtoon op onderwijs of zorg ligt. Soms is er tijdelijk extra ondersteuning nodig. Maar verandering van omgeving, een minder hoge lat of het minimaliseren van opgebouwde frustratie kan ook al een juiste zet zijn. Hoe dan ook zoeken we voor dreigende thuiszitters zo vroeg mogelijk naar een oplossing. School, SWV, ouders en wanneer nodig externe partners of jeugdhulp – samen vinden we bij voorkeur een passende onderwijsplek vóórdat een kind thuis komt te zitten. Het SWV heeft goed zicht op alle (dreigende) thuiszittende leerlingen, het aantal leerlingen met groot verzuim en het aantal afgegeven vrijstellingen per gemeente.

Thuiszitters in 2021*:

- 2 leerlingen het gehele jaar
1 thuishouder en 1 medisch
- 6 leerlingen ca. 9 maanden
multi complexe problematiek
- 8 leerlingen 1-4 maanden
ontstaan in schooljaar 2021-2022

Aantal thuiszitters	
2017	19
2018	12
2019	13
2020	13
2021	16

** Zij ontvangen waar mogelijk maatwerk of online lesaanbod, aangevuld met jeugdhulp. De leerlingen zijn in beeld bij de school, het kernteam en vaak ook bij het sociaal wijkteam. Er wordt nauw samengewerkt met ouders, leerplicht en ketenpartners.*

Sectordirecteur Rianne Golverdingen over thuiszitters op nummer één!

“Hier zitten we bovenop! Wij willen thuiszitters vanaf dag 1 in beeld hebben en niet pas in week 4. Is er iets, dan laten we alles liggen. Het heeft de hoogste prioriteit. Onze huidige thuiszitters hebben meestal te maken

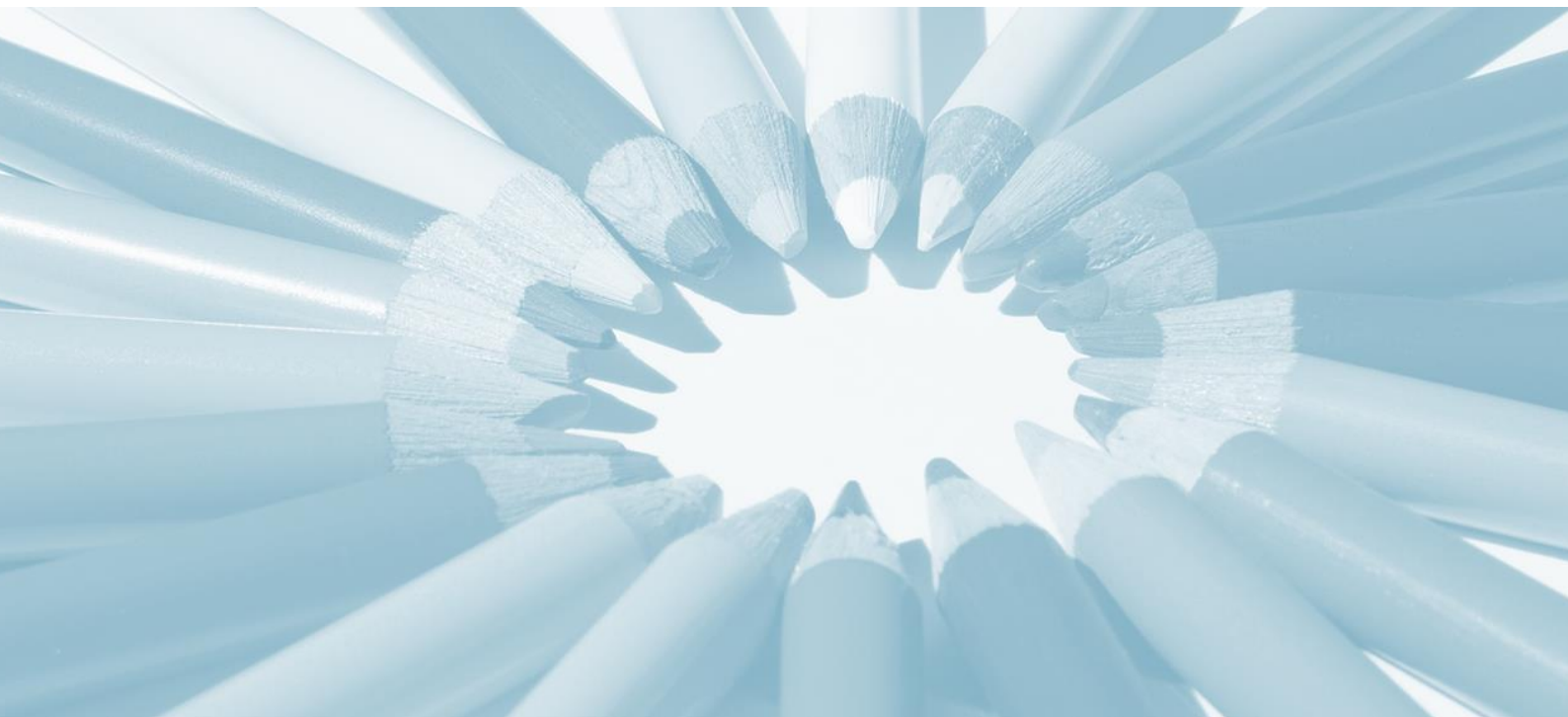
met systeemproblematiek of ernstige problemen in het kind zelf. We hebben ook een periode gekend waarin een kind niet kon doorstromen richting cluster 4 onderwijs en hierdoor voor korte tijd een thuiszitter werd. Gelukkig is die doorstroom momenteel weer mogelijk.”

In 2021

- waren er 16 thuiszitters. Dit is een prevalentie van 1,3 thuiszitters op 1000 schoolgaande leerlingen; al jaren een stabiel laag cijfer in vergelijking met landelijke prevalentie van 6,2.
- is de pilot ASVZ-SPON gestart voor kinderen met een vrijstelling, [zie ook p. 36](#).
- wordt nu op basisscholen gewerkt met het regisseursmodel.
- is er meer samenwerking met
 - MKD en Yulius om thuiszitten vanwege wachtlijsten te voorkomen.
 - Afdeling leerplicht en gemeenten
 - SWV VO, jeugdteams en sociaal wijkteams in vijf gemeenten (gericht op kruisbestuiving, vroegsignalering en snelle schakelen)
- zijn voor alle betrokkenen de rollen duidelijk omschreven

In 2022

- werken alle werkvelden steeds meer naar elkaar toe om tot preventie, maatwerk en passend aanbod te komen. Dit in samenspraak met partners als SWV VO, ASVZ en SBO.
- wordt via de implementatie van thuiszittersregisseurs de registratie geoptimaliseerd.
- is er een routeboek thuiszitterspreventie met een complete schets van richtlijnen, samenwerkingspartners en interventies.
- wordt er blijvend geïnventariseerd wat scholen nog nodig hebben om thuiszitten te voorkomen
- is het aantal thuiszitters nog meer gedaald. Het streven is nul thuiszitters, volgens de landelijke definitie. En voor dreigende thuiszitters binnen 3 maanden een passend onderwijsaanbod.

Door jarenlange ervaring in het onderwijs en de ggz is Barbara de Zeeuw een krachtige verbinder. In haar rol als onderwijsspecialist denkt zij in kansen en mogelijkheden. Barbara heeft veel ervaring met thuiszitters. Haar motto: een perspectief voor ieder kind.

Iedere thuiszitter is er een teveel

“Basisscholen bieden de grootste groep leerlingen een zo passend mogelijk leeraanbod. Het SWV biedt expertise waar de basisondersteuning onvoldoende helpend blijkt. Wij gaan dan af op de behoefte van onze scholen en op kinderen die preventie nodig hebben. Zitten kinderen thuis, dan is de preventie of de aanpak onvoldoende gebleken of de problematiek is te complex. Door onze werkwijze in ondersteuningsteams zijn we vanaf het begin betrokken. Samen met ouders, de leerling, school en eventueel hulpverleners kijken we wat nu nodig en mogelijk is. Het probleem thuiszitters is in PO minder groot dan in VO, maar ook bij ons is ieder kind er eentje te veel. We hebben alles in beeld door onze centrale thuiszittersregistratie - een zorgvuldig opgezet systeem waar altijd een lid van het SWV-kernteam verantwoordelijk voor is. Hierin staan alle urgente en recente gegevens zodat de thuiszitters in beeld zijn. Ieder kwartaal kan inspectie onze cijfers en data inkijken; die zijn steeds 90% up-to-date.”

Er was weer leerhonger

“Onderwijs kan alleen passend zijn als we de kansen van een kind als uitgangspunt nemen. Zoals het verhaal van een zeer overprikkeld autistisch meisje. Op school leren lukte niet meer; alle prikkels compenseerde ze thuis door heel boos en stuurloos te worden. En ook thuis kon ze ernstig overprikkeld raken van de kleinste dingen. In overleg met alle betrokkenen ging ze naar een zorgboerderij waar na verloop van tijd voorzichtig wat dagdelen onderwijs gegeven werden. Een mooie oplossing – ook ouders kregen lucht en er ontstond weer leerhonger. Nu groeit ze in op een cluster 4 school. Een hele week kan nog niet; kleine stapjes lukken wel. Dus start ze met twee uurtjes op woensdag, dan ook twee op donderdag etc. De kunst is om vanuit stilstand via de zorgboerderij weer een koppeling met school te maken.”

Echt een topprestatie

“Hierop doorborend kan ik me voorstellen dat maatwerk in een grootstedelijk gebied veel lastiger is. Een zorgboerderij is niet overal een optie, als zorg voorliggend is en onderwijs even niet lukt. Dan is het kunnen aanbieden van structuur en dagbesteding een zegen, want ook ouders zitten er soms doorheen. Echt, dat is een taak die zwaarder is dan welke betaalde baan dan ook. Altijd beschikbaar zijn, ook 's nachts. Voortdurend voorspelbaarheid bieden, rust creëren en kalm omgaan met heftige boze buien – het vraagt veel. We blijven dit meisje begeleiden om voor iedereen de draaglast en draagkracht in balans te krijgen. Misschien duurt het een jaar om weer volledig in een cluster 4 klas te zitten. Als dat lukt is het een topprestatie van haar en een prachtige samenwerking tussen basisschool, SO-school, ketenpartners, SWV, ouders en meisje!”

Structuur is absoluut nodig

“Zoals ik al zei, passend onderwijs is alleen passend als je een kind kansen kunt bieden. Heeft een kind het nodig om even fysiek bezig zijn? Dan kun je bijv. even herfstblaadjes vegen! Even rust nodig? Neem een momentje in de IB-ruimte of doe een klusje bij de conciërge. Soms is dat de eenvoud of flexibiliteit die we zoeken. Wij denken mee over de onderwijsmogelijkheden. Als zorg voorliggend is, dan zijn we afhankelijk van jeugdzorg. Ons netwerk is gelukkig groot en wij investeren veel in contact en verbinding met jeugdteams en gemeenten. In geval van wachtlijsten, bedenken we alternatieven, zoals maatwerk bieden en constructief contact onderhouden. Dat is trouwens een plicht van school waarin het SWV ondersteuning kan bieden. Zit een leerling thuis, dan is dagelijkse structuur de grootste valkuil. Ouders kunnen een hoop zelf, zoals een planning maken voor schoolwerk. Soms lukt die structuur alleen niet of nauwelijks. Het gevaar bestaat dat kinderen te veel gaan gamen, vereenzamen of in een machtsconflict met ouders komen. Voor mij staat bovenaan dat we alle mensen blijven verbinden die om het kind heen staan. Laten we bedenken wat wel lukt en successen vieren. Voor ieder kind een perspectief!”

3.9 Onderwijs en jeugdhulp

Goede samenwerking: geen kind buiten boord

Alle schoolbesturen hebben als opdracht om elk kind passend onderwijs te bieden. Naast veel kennis en expertise in de basis zijn het SBO en SO onmisbare schakels in het dekkend netwerk van het SWV. Qua onderwijs is er dus heel veel mogelijk, ook in maatwerk. Wanneer het gaat om hulp aan jeugdigen en ouders in hun gezin, wijk of buurt zijn gemeenten verantwoordelijk. Schoolbesturen en gemeenten moeten deze speelvelden met elkaar verbinden en plannen over en weer goed afstemmen. Kinderen en ouders, die hulp nodig hebben bij opgroeien, opvoeding en onderwijs, worden zo effectief, snel en preventief ondersteund.

Gemeenten, samenwerkingsverbanden en zorgpartners in de Drechtsteden hebben in 2013 de intentieverklaring 'Passend verbinden' ondertekend met als hoofddoel: geen kind valt buiten de boot. Er is tweejaarlijks een Regionale Samenwerkingsagenda Passend Verbinden, waarin alle partijen zich aan dit doel verbinden. Deze ontwikkeling resulteerde in 2019 in plannen om zorg en onderwijs meer te integreren. Samen met de Serviceorganisatie Jeugd Zuid-Holland Zuid is gewerkt aan regionale voorstellen, onder andere jeugdhulp op SBO- en SO-scholen en als vaste schakel op basisscholen.

In 2021

- was er overleg en gezamenlijke inzet rondom thema's als vroegsignalering, vaste schakels en jeugdhulp op school.
- is er zo veel mogelijk maatwerk gerealiseerd daar waar onderwijs en zorg samenkomen

In 2022

- worden maatschappelijke ontwikkelingen, mogelijkheden en inzichten vertaald in onderwijs-zorgarrangementen op maat.
- starten er projecten die Flexibiliteit in Zorg in Onderwijs en Onderwijs in Zorg onderzoeken.
- is het soepel houden en vereenvoudigen van administratieve processen een belangrijk aandachtspunt om bureaucratie zoveel mogelijk te vermijden. Hierbij wordt rekening gehouden met de wettelijke kaders en de opdracht van het SWV.

‘Onderwijs & zorg’ is een logische combinatie is, vindt sectordirecteur Carla Hebels. Ondanks de uitdagingen vervult het SWV graag een kartrekkersfunctie.

Over ontschotting en ondernemerschap

“In samenwerking met het ASVZ hebben wij brugplaatsen gecreëerd voor kinderen met een gedragsvraag; thuiszitters in afwachting van een zorg- of onderwijsaanbod. Het ASVZ zag dat deze kinderen een stukje onderwijs kregen vanuit het SWV. Daar kwam een mooie vraag uit voort: is het mogelijk om voor kinderen in de behandelgroepen - die een onderwijsontheffing hebben en evengoed een onderwijswens kennen - ook een stukje onderwijs te organiseren? Wij zijn gevraagd actief mee te denken. Dit was al lang voordat minister Slob sprak over gezamenlijke bekostiging. Hoewel dat schot tussen onderwijs en zorg nog lang niet weg is, blijven we dit soort acties doen. Het is een soort ondernemerschap en zoals ik ernaar kijk, hebben wij dit al heel veel gedaan.”

Kijken naar het hoogst haalbare

“De actualiteiten en de vragen zijn van zo’n orde, dat we echt initiatief en daadkracht moeten tonen. Lang niet alles is geregeld en dat maakt ons soms wat vleugellam. Je zou het aantal leerlingen dat thuis zit eigenlijk best als criterium mogen zien. Voor mij is de urgentie wel duidelijk! Een huidige uitdaging is bijvoorbeeld: minder leerlingen in de toekomst en dus minder geld. En dan in combinatie met de toename die we zien in verwijzingen richting SBO en SO. Dat drukt natuurlijk op de mogelijkheden, maar we analyseren dit met onze centrale opdracht in het achterhoofd. ‘Geen kind buiten boord’ geeft namelijk een vruchtbare werkstroom, ongeacht de uitdagingen. De dynamiek rond onderwijs en zorg is pittig. Daar nemen we de tijd voor en in gesprek met schoolbesturen kijken wij naar het hoogst haalbare. En de kinderen staan altijd op nummer één!”

Hoofdstuk 4 | Kwaliteitszorg

Alle activiteiten en doelstellingen uit het ondersteuningsplan zijn ondergebracht in domeinen met daaronder specifieke programma's. Deze worden systematisch en cyclisch beschreven, gevolgd, beoordeeld en bijgestuurd op zowel rechtmatigheid en doelmatigheid.

Meer informatie staat in het ondersteuningsplan, hoofdstuk 2, 5 en 9.

4.1 Cyclische werkwijze in het kwaliteitsbeleid

Inhoudelijk vinden er tweewekelijkse gesprekken plaats tussen de directeur-bestuurder (DB) en de afzonderlijke sectordirecteuren, waarin alle taken en beleidsgebieden worden nagelopen. Hiertoe wordt als instrument onder meer de voortgang met behulp van de doelmatigheidstabel geraadpleegd en bijgesteld.

De sectordirecteuren zijn eerstverantwoordelijke voor de daadwerkelijke uitvoering van de programma's. Daartoe wordt naast de programmaplannen gebruik gemaakt van actieplannen. Doelstellingen en beoogde resultaten worden geactualiseerd en verwerkt in de doelmatigheidstabel.

Financieel zijn alle programma's gebudgetteerd en deze worden gemonitord in de managementrapportages, MARAPS, die ieder kwartaal worden opgesteld. De MARAPS met een toelichting van de DB waarin ook per programma wordt ingezoomd, worden na ieder kwartaal geagendeerd en besproken in de Auditcommissie financiën. Vervolgens worden deze geagendeerd in de AV.

Zowel de kwalitatieve als de kwantitatieve resultaten en daarop ingezette acties worden verantwoord in de bestuursrapportage, die de sectordirecteuren viermaal per jaar opstellen voor de directeur-bestuurder. De directeur-bestuurder agendeert deze 'Buraps' in iedere Algemene Vergadering (AV) met de leden. Met kleuren wordt aangegeven welke beleidsterreinen volgens planning lopen, dan wel enige of meer bijsturing vragen. In de AV geeft de directeur-bestuurder hierover een uitgebreide toelichting aan de leden en is ruimte voor inhoudelijke discussie.

Ieder jaar wordt minstens één evaluatiegesprek gepland tussen de directeur-bestuurder van het SWV en de sectordirecteuren met de leden/besturen van de scholen. Doel van deze gesprekken is het verantwoorden van de ontvangen middelen/diensten door de leden aan het bestuur van het SWV. De gesprekken vinden plaats aan de hand van een format. Voorafgaand aan de gesprekken ontvangen de leden een drietal overzichten:

- Overzicht van de ontvangen arrangementsmiddelen op maat (bedoeld voor ondersteuning leren en gedrag) en de inzet daarvan zoals geregistreerd door het SWV.
- Overzicht van de verwijzingscijfers en percentages per school/bestuur naar SBO, SBO+, SO (onderscheiden naar voorheen cluster 3 en 4) (Daarnaast geven evaluaties en gesprekken met de bestuurders (AV-leden) inzicht in de resultaten die worden behaald).
- Overzicht van de lees- en rekenarrangementen.

Een belangrijk aspect in het jaarlijkse verantwoordingsgesprek is de reflectie van de besturen op de doelmatige inzet van de verkregen middelen. Deze input vormt een belangrijke input voor de verantwoording die het SWV aflegt in haar bestuursverslag.

Alle hierboven omschreven activiteiten, leiden tot een verantwoording per programma. Deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3. Deze verslaglegging geeft antwoord op de vraag of de middelen recht- en doelmatig zijn ingezet.

4.2 Overig kwaliteitsbeleid

Het SWV richt zich tevens op het ondersteunen en faciliteren van de kwaliteitsverbetering van het onderwijs op de scholen. De leerkracht binnen het eigen team is de belangrijkste schakel voor de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. In samenwerking met de IB-ers en de directeuren van de scholen streven wij ernaar dat de kwaliteit van passend onderwijs in ons SWV wordt verbeterd en geborgd. Dit doen wij onder meer door het gericht inzetten op (na)scholing, het versterken van het netwerk binnen het SWV, de nabije inzet van het kernteam in de scholen zelf en het bieden van middelen voor extra ondersteuning.

De medewerkers van het SWV zijn betrokken bij iedere vraag om extra ondersteuning én voeren met de school en ouders de evaluatiegesprekken. Uit de evaluatie blijkt of en in hoeverre de ingezette ondersteuning effect heeft gesorteerd.

4.3 Andere kwaliteitsontwikkelingen in 2021

Alle activiteiten, zowel de personele als de financiële, worden binnen het SWV gemonitord door het Loket. Ook is per school en bestuur in beeld gebracht hoeveel arrangementsmiddelen werden gebruikt en hoe deze inzet zich verhoudt tot het aantal leerlingen van het aangesloten bestuur. Tevens zijn in 2021 opnieuw de verwijzingen naar het SO en SBO per bestuur en per basisschool in beeld gebracht. Soms is er een samenhang tussen enerzijds de inzet van arrangementen en anderzijds de verwijzingen naar andere schoolsoorten. Maar onderzoek laat zien dat dit niet algemeen geldt. Het is dan ook niet correct op grond daarvan vergaande conclusies te trekken.

Grensverkeer SBO

Het grensverkeer vanuit ons SWV, waarbij leerlingen worden aangemeld bij SBO-scholen in omliggende verbanden, werd in maart 2019 geagendeerd in de AV vanwege de groei zoals die zich tot dat moment aftekende. Daarbij maakte het SWV inzichtelijk vanuit welke besturen en scholen de leerlingen waren verwezen die we nu tot het grensverkeer rekenen. We stelden vast dat een verdere groei van het grensverkeer onwenselijk was en kwamen tot een aantal maatregelen en afspraken:

- De SBO-scholen van SPON zijn zich bewust dat sommige ouders kiezen voor een school met een Christelijke signatuur. Voor een aantal van deze ouders zou kunnen gelden dat zij ook

openstaan voor een SPON-school, als de SPON scholen gerichte en oprechte aandacht schenken aan dit aspect van de schoolkeuze;

- Het SWV en de kernteams zullen bij iedere verwijzing naar SBO nadrukkelijker aandacht vragen voor de optie van plaatsing binnen ons SWV;
- Het SWV heeft duidelijke afspraken gemaakt met betrekking tot het grensverkeer SBO-scholen en SWV-en over de aanname van leerlingen uit ons SWV;
- De leden (besturen) binnen de AV stellen de verwijzingen naar SBO die hebben geleid tot grensverkeer aan de orde met hun directeuren.

Grensverkeer in beeld tot op heden

We zien een lichte daling van het aantal 'SBO uitgaand grensverkeer'. Ook in het deelnamepercentage is een lichte daling zichtbaar ten opzichte van 2020.

Verhouding SBO en SBO-grensverkeer

Voor het SBO wordt het deelnamepercentage meestal weergegeven zonder dat daarin het grensverkeer is verdisconteerd. Als we het grensverkeer daarin wel opnemen geeft dit voor het SBO binnen ons verband de aantallen en percentages zoals weergegeven in de volgende tabel:

teldatum	SBO-leerlingen Kameleon en De Steenen Kamer	Deelname percentage SBO SWV	SBO uitgaand grensverkeer	Deelname percentage totaal incl grensverkeer
10-2018	297	2,41	41	2,74
10-2019	304	2,54	61	3,05
10-2020	339	2,78	59	3,31
10-2021	314	2,67	57	3,16

4.4 Afhandeling van klachten

Het SWV beschikt over een klachtenprocedure, een interne en externe vertrouwenspersoon en gaat prudent om met klachten. Op deze wijze probeert het SWV een veilige omgeving voor leerlingen, ouders en medewerkers te creëren mochten zich onveilige situaties voordoen.

In 2020 heeft het SWV één klacht ontvangen die heeft geleid tot een procedure bij de geschillencommissie. In 2021 is deze klacht afgehandeld met als resultaat dat het voorgenomen besluit van het samenwerkingsverband kon worden gehandhaafd.

In 2021 heeft het SWV geen klachten ontvangen.

Hoofdstuk 5 | Personeel

Zaken in 2021 met een behoorlijke personele betekenis

Het aantal fte's is gedurende het jaar nagenoeg gelijk gebleven, om en nabij 16,3 fte. Daarnaast heeft het samenwerkingsverband gebruik gemaakt van 2 zzp-ers gedurende het jaar en is een medewerker met zwangerschap vervangen door een collega van administratiekantoor Groenendijk. De directeur-bestuurder heeft zijn ontslag ingediend en in de laatste maanden van het jaar is hij vervangen door een interim-bestuurder. Zeven medewerkers hebben duurzame inzetbaarheid opgenomen voor een totaal van 0,665 fte. Daarnaast is er sprake van personele groei als gevolg van een door de overheid opgelegde maatregel om met betrekking tot afgifte toelaatbaarheid twee deskundigen te laten oordelen. Deze toename betrof een omvang van 1,4 fte orthopedagoog in de flexschil. Vanaf 1 augustus worden de tlv's niet meer door de orthopedagogen verbonden aan de scholen onderbouwd. De inspectie heeft aangegeven dat dit onafhankelijk moet gebeuren. Daarnaast wordt vanaf 1 augustus een indicatie voor de gehele schoolperiode afgegeven. Er is extra personele inzet nodig voor het eindoordeel van twee onafhankelijke beoordelingen. Dit zal door flexibel personeel worden ingevuld.

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Het ziekteverzuim in 2021 van het SWV PO is 2,5% (2020: 2,3%). Het percentage ultimo 2020 lag iets hoger dan ultimo 2020 vanwege met name corona-besmettingen. Medewerkers hebben een hoog arbeidsmoraal en stellen afwezigheid door ziekte zo lang mogelijk uit. Daarbij wordt de werkdruk ervaren als hoog. Afbouw van de flexinzet zal worden gecontinueerd. Inhuur zal blijven bestaan voor piekbelasting.

Verwachte toekomstige ontwikkelingen

In de meerjarenbegroting 2021-2025 is jaarlijks gemiddeld 16,1 fte begroot. Dit is inclusief 0,1 fte voor het nog op te zetten (verplichte) ouder- en jeugdsteunpunt. Het ministerie van OC&W heeft alle samenwerkingsverbanden verplicht om dit steunpunt in te richten die toegankelijk is voor informatie voor alle ouders en leerlingen. De organisatiestructuur wordt in 2022 geëvalueerd en mogelijk aangepast.

Gevoerd beleid inzake beheersing van uitkeringen na ontslag

In het afgelopen boekjaar zijn er geen ontslagen geweest. Er is geen sprake van een eventuele uitkering na ontslag.

Hoofdstuk 6 | Huisvesting

Het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Drechtsteden is samen met het Samenwerkingsverband VO gehuisvest aan de Duindoornhof in Papendrecht. De huurlasten worden verdeeld op basis van 40% SWV PO en 60% SWV VO.

In 2017 is er een renovatie uitgevoerd aan het gebouw en de investerings- en afschrijvingslasten zijn/worden ook volgens bovenstaande verdeelsleutel doorbelast. Het SWV VO heeft een huurovereenkomst met de gemeente Papendrecht gesloten voor een periode van 10 jaar (t/m 31 juli 2027). Het SWV PO heeft een overeenkomst met het SWV VO. Er is een inventarislijst opgesteld waarin de verdeling van de inboedel tussen PO en VO is vastgelegd.

Hoofdstuk 7 | Verbonden partijen

De leden van het Samenwerkingsverband PO Drechtsteden vormen een vereniging. Vertegenwoordigers van tien schoolbesturen in de regio hebben zitting in de ledenvergadering en zijn toezichthouders. De leden van de elf schoolbesturen kunnen invloed uitoefenen op het beleid van het Samenwerkingsverband en zijn zodoende verbonden partijen.

Hoofdstuk 8 | Financiën

De jaarrekening en de controleverklaring van de accountant zijn apart in dit jaarverslag opgenomen. In hoofdstuk 2 en 4 is gerapporteerd over de aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem van het Samenwerkingsverband. In dit hoofdstuk worden de balanspositie ultimo 2021 en het financieel resultaat 2021 toegelicht.

Het resultaat over 2021 bedraagt -/- € 28.111 (begroot resultaat was -/- € 99.150.) Het negatieve resultaat wordt volledig ten laste gebracht van de algemene reserve.

8.1 Financiële positie op balansdatum

Vergelijkend balansoverzicht (na verwerking resultaatbestemming) (x €1.000)		31-dec-21	31-dec-20	Vershil
Activa				
Materiële vaste activa		125	144	-19
Vorderingen		120	136	-16
Liquide middelen		985	826	159
	Totaal	1.230	1.106	124
Passiva				-
Eigen vermogen		692	720	-28
Voorzieningen		38	23	14
Kortlopende schulden		500	363	137
	Totaal	1.230	1.106	124

De materiële vaste activa per 31 december 2021 is gedaald t.o.v. 31 december 2020 omdat de afschrijvingslasten in 2021 hoger waren dan de investeringen. In 2021 is voor € 3.200 geïnvesteerd in laptops en I-pads. De maximale jaarlijkse investeringsruimte voor het SWV is bepaald op € 25.000 conform het Financieel Beleidsplan.

De overige vorderingen (€37.100) betreffen vorderingen op de gemeente Alblasserdam, Papendrecht en Zwijndrecht voor lezen retour en de adviesaanvragen t.a.v. overgang van kinderen vanuit voorschool/peuterspeelzalen per 31 december 2021. Deze subsidies zijn in januari 2022 door het SWV ontvangen.

De overlopende activa (€82.600) betreffen de vorderingen voor het grensverkeer (7/12 deel 2021), groei SPON en Yulius (7/12 deel 2021) en vooruitbetaalde abonnementen voor 2021. De verrekening

van de vordering op Stichting Yulius Onderwijs heeft in drie delen plaatsgevonden, in januari 2019, januari 2020 en januari 2021.

De liquide middelen zijn per 31 december 2021 bijna € 159.000 hoger dan per 31 december 2020. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de afname van de vorderingen en de toename van de kortlopende schulden. Het SWV heeft de liquide middelen op bank- en spaarrekeningen staan. Het banksaldo per 31 december 2021 is € 985.075.

De afname van het eigen vermogen per 31 december 2021 t.o.v. 31 december 2020 wordt verklaard door het negatieve exploitatieresultaat in 2021.

Naast de voorziening jubilea is in 2021 een nieuwe voorziening gecreëerd voor duurzame inzetbaarheid.

De kortlopende schulden betreffen nog uit te betalen begeleiding vanuit het reservebudget (€42.000) en rekenarrangementen (€8.000), groeisubsidie voor Yulius en SPON (€ 49.000), subsidie MHB voor SWV VO (€40.000). De crediteuren zijn ultimo 2021 hoger dan ultimo 2020 door de uitgestelde betaling van de subsidie MHB (€87.000). De belasting en premies hebben betrekking op december 2021 en zijn in januari 2022 betaald. Het nog te betalen vakantiegeld betreft de verplichtingen van het SWV aan de medewerkers van het SWV per 31 december 2021.

Kengetallen Balans	31-dec-21	31-dec-20	Streefwaarde SWV	Signaleringswaarde OCW
Liquiditeit	2,2	2,7	2,0	< 0,75
Solvabiliteit 1 (excl voorzieningen)	56,3%	65,1%	50,0%	nvt
Solvabiliteit 2 (incl. Voorzieningen)	59,3%	67,2%	50,0%	< 30%
Weerstandsvermogen (excl. MVA)	7,3%	7,7%	nvt	nvt
Weerstandsvermogen (incl. MVA)	8,8%	9,5%	5,0%	< 5%

Voor de berekening van de kengetallen, zie p. 76 van de jaarrekening. Door het negatieve resultaat in 2021 zijn de kengetallen lager dan in 2020. Dit is in lijn met de opdracht van het ministerie om het eigen vermogen omlaag te brengen. Alle kengetallen zitten echter nog ruim boven de signaleringswaarde van OCW en voldoen tevens aan de streefwaarde van het SWV.

Het weerstandsvermogen ((eigen vermogen – materiële vaste activa) / Rijksbijdragen)) wordt omschreven als het vermogen dat kan worden aangewend om onvoorziene tegenslagen op te vangen. Op basis van de in 2019 uitgevoerde risicoanalyse is het gewenste weerstandsvermogen voor het SWV bepaald op minimaal € 300.000 (ongeveer 5% van de rijksbijdragen). In de risicoparagraaf is een nadere toelichting gegeven op de voor het SWV benodigde eigen vermogen.

8.2 Verlies & winst

Vergelijking Verlies & Winst (x € 1.000)	Realisatie 2021	Realisatie 2020	Vershil	Begroting 2021	Vershil
Baten					
Rijksbijdragen	7.781	7.521	260	7.562	219
Overige Overheidsbijdragen en subs.	15	17	-2	3	12
Overige baten	40	80	-40	24	-16
Totaal	7.837	7.618	218	7.589	247
Lasten					
Personele lasten	1.610	1.497	113	1.623	-13
Afschrijvingen	22	23	-1	24	-2
Huisvestingslasten	26	31	-5	31	-5
Overige instellingslasten	693	643	50	628	65
Doorbetalingsen aan schoolbesturen	5.513	5.307	206	5.380	133
Totaal	7.864	7.501	363	7.686	178
Saldo baten en lasten	-27	117	-145	-97	69
Financiële baten	-	-	-	-	-
Financiële lasten	-1	-	-1	-2	1
Saldo financiële baten en lasten	-1	-	-1	-2	1
Resultaat	-28	117	-146	-99	70

Realisatie 2021 versus realisatie 2020

De Rijksbijdragen worden door OCW beschikbaar gesteld op basis van de zogenaamde T-1 financiering. De Rijksbijdragen zijn hoger dan begroot vanwege indexeringen vanuit OCW voor schooljaar 2020-2021 en 2021-2022. In 2020 is voor de laatste keer de verevening in mindering gebracht.

De overige overheidsbijdragen betreft een subsidie ontvangen van de gemeente Alblasserdam, Papendrecht en Zwijndrecht voor ondersteuningsmiddelen om taalachterstanden weg te werken (zorgteams). De subsidie is aangevraagd voor 'Lezen Retour' en de adviesaanvragen t.a.v. overgang van kinderen vanuit voorschool/peuterspeelzalen.

Overige baten zijn onder andere baten vanuit grensverkeer en subsidie dyslexie. In 2020 waren er opbrengsten uit detachering personeel en subsidie dyslexie.

De personele lasten zijn met €113.000 gestegen ten opzichte van 2020. Dit komt door een verhoging van de CAO lonen, inhuur van een interim bestuurder en wervingskosten. Daarnaast is er in 2021 een

nieuwe voorziening opgenomen voor duurzame inzetbaarheid. Per augustus 2020 is tevens een deel van de flexibele schil onderwijspecialisten toegevoegd aan de formatie kernteams vanwege toename van de ondersteuningsaanvragen.

Overige instellingskosten zijn onder andere kosten voor licenties, advies en administratie en beheer. Deze waren ruim € 25.000 hoger dan in 2020. De bekostiging van arrangementen was € 34.000 hoger. De kosten van grensverkeer zijn gelijk gebleven aan 2020.

Doorbetalen aan schoolbesturen: De verplichte afdracht uit te voeren door OCW was bijna €300.000 hoger door de vaststelling van de bekostiging 2020-2021 en de bijstelling van de bekostiging 2021-2022. De betaling van groeiusubsidie aan SO en SBO op basis van de 1 februari telling was juist lager dan vorig jaar (resp. -/- € 26.000 en -/- € 36.000). Wat betreft de overige doorbetalingen was de belangrijkste afwijkingen t.o.v. vorig jaar de hogere overdrachtsverplichting BaO (+ € 42.000) In verband met de opdracht van OCW om het eigen vermogen te verlagen is de basisondersteuning per augustus 2021 (tijdelijk) verhoogd van €80 naar €90 per leerling.

Realisatie 2021 versus begroting 2021

In de begroting is geen rekening gehouden met de indexering van rijksbijdragen en doorbetalingen aan schoolbesturen.

De verhoging van de personele lasten als gevolg van de uitbreiding van formatie en de nieuwe CAO was wel opgenomen in de begroting 2021. Het budget voor de flexibele schil onderwijspecialisten is voor 50% benut. Het niet benutte budget is gebruikt voor de dotaties aan de personele voorzieningen. In de begroting was geen rekening gehouden met de inhuur van een interim bestuurder.

Overige instellingslasten: De verwachting dat het bedrag voor grensverkeer zou afnemen is niet uitgekomen (+ € 68.000). Ook de bekostiging van arrangementen is flink hoger uitgevallen dan begroot (+ € 27.000) Het gereserveerde bedrag voor de observatiegroep hoogbegaafden is niet aangewend in 2021 (-/- € 80.000). Deze groep is pas in september 2021 van start gegaan. De gelden worden doorgeschoven naar 2022.

De doorbetalingen aan schoolbesturen zijn hoger dan begroot (+ € 133.000) door de vaststelling bekostiging 2020-2021 en bijstelling van de bekostiging 2021. De extra afdracht op basis van de 1 februari telling was lager dan begroot (-/- € 35.000) De overige arrangementen zijn conform begroting uitgevoerd. Alleen aan MHB is meer subsidie verstrekt dan begroot (+ € 40.000).

Kengetallen Verlies & Winst	31-dec-21	31-dec-20	Streefwaarde SWV	Signalerings- waarde OCS
Rentabiliteit	-0,4%	1,5%	0%	3-jarig < 0 2-jarig < -5% 1-jarig <10%
Huisvestingsratio	0,5%	0,6%	1%	> 10%
Materiële lasten tov totale lasten	79,5%	80,0%	nvt	nvt
Personele lasten tov totale lasten	20,5%	20,0%	nvt	nvt

Rentabiliteit SWV

De rentabiliteit wordt gedefinieerd als resultaat gewone bedrijfsvoering / totale baten uit gewone bedrijfsvoering (totale baten) x 100%. De rentabiliteit is in 2021 -/- 0,4% (2020: + 1,5%). Dit wordt veroorzaakt door het negatieve exploitatieresultaat en is in lijn met de opdracht van OCW om het eigen vermogen af te bouwen.

Huisvestingsratio SWV

De huisvestingsratio is in 2021 gedaald naar 0,5%. De huisvestingslasten van het SWV betreffen alleen de huur, schoonmaak en energielasten. Deze lasten zijn niet substantieel op de totale lasten.

Treasurybeleid

Treasury heeft primair als doel het beheren van financiële risico's en secundair het reduceren van financieringskosten. De organisatie handelt in lijn met de Regeling Beleggen, Lenen en Derivaten OCW 2016. Uitgangspunt van deze regeling is dat rijks gelden niet risicodragend mogen worden belegd en dat er altijd sprake dient te zijn van garantie op de hoofdsom zodanig dat de rijksbijdrage onverkort beschikbaar blijft voor het doel waarvoor zij is verstrekt.

Liquide middelen welke niet nodig zijn voor de directe bedrijfsvoering worden op de reguliere bank- en spaarrekening aangehouden. De financiële baten op deze rekeningen zijn gezien de lage rentestanden beperkt (in 2021 zelfs negatief). In vergelijking met het vorige boekjaar hebben er geen veranderingen plaatsgevonden.

Het SWV heeft geen andere financiële producten in gebruik anders dan de betaal- en spaarrekening. Er is dus geen sprake van overige vormen van beleggingen en beleningen. Het SWV heeft geen leningen verstrekt en is geen derivaten aangegaan. De liquide middelen zijn uitgezet bij een bank welke voldoet aan de credit ratings van het Treasurystatuut.

8.3 Continuïteitsparagraaf

Kengetallen (A1)

Begrotingsjaar	2022	2023	2024	2025	2026
<i>Telling</i>	<i>okt-21</i>	<i>okt-22</i>	<i>okt-23</i>	<i>okt-24</i>	<i>okt-25</i>
Aantal leerlingen basisonderwijs, SBO en SO	12.303	11.819	11.704	11.516	11.341
Personele bezetting in fte (<i>peildatum 31/12</i>)	16,1	16,1	16,1	16,1	16,1
- Bestuur/ management	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
- Personeel Primair proces	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
- Ondersteunend personeel	10,3	10,3	10,3	10,3	10,3

Het aantal leerlingen bij het SWV zal dalen van 12.303 per 1-10-2021 naar 11.819. Vanaf 1 oktober 2022 is het leerlingenaantal geëxtrapoleerd op basis van de DUO-prognoses. De verwachting is dat

het aantal leerlingen de komende jaren verder zal dalen. Het SWV heeft ultimo 2021 16,03 fte in dienst. De komende jaren wordt geen grote verandering in de benodigde formatie verwacht.

Meerjarenbegroting (A2)

Verlies & Winst

Het SWV hanteert 12 programma's die gebaseerd zijn op de activiteiten en de wettelijke taken van het SWV. Vanaf 2019 vindt het begroten, realiseren en evalueren ook plaats aan de hand van deze programma's. Op deze manier vindt koppeling van beleid en middelen plaats, waardoor op een meer transparante manier de recht- en doelmatigheid van de besteding van de middelen kan worden getoetst.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN Bedragen x € 1.000	Realisatie 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026
Baten						
Rijksbijdragen	7.781	7.712	7.521	7.438	7.345	7.262
Overige overheidsbijdragen	15	3	3	3	3	3
College-, cursus en/of examengelden	-	-	-	-	-	-
Baten werk in opdracht van derden	-	-	-	-	-	-
Overige baten	40	29	29	29	29	29
	7.837	7.744	7.553	7.470	7.377	7.294
Lasten						
Personele lasten	1.610	1.838	1.824	1.801	1.779	1.779
Afschrijvingen	22	25	29	33	36	41
Huisvestingslasten	26	31	31	31	31	31
Overige instellingslasten	693	714	634	544	534	524
Doorbetalingen aan schoolbesturen	5.513	5.482	5.135	4.925	4.915	4.908
	7.864	8.090	7.653	7.334	7.295	7.283
Saldo baten en lasten	-27	-346	-100	136	82	11
Saldo financiële bedrijfsvoering	-1	-2	-2	-2	-2	-2
Resultaat	-28	-348	-102	134	80	9

Zowel de baten als de lasten, behoudens de huur van het pand in Papendrecht, zijn niet geïndexeerd. Het uitgangspunt is dat een stijging van de lasten leidt tot een prijsindexatie van de Rijksbijdragen door OCW.

Baten

Rijksbijdragen

Er is in de meerjarenbegroting geen rekening gehouden met effecten van de vereenvoudiging van de bekostiging per 1 januari 2023. Er zijn voor Samenwerkingsverbanden nog teveel onzekerheden om deze wijziging op een juiste wijze te verwerken in de meerjarenbegroting.

De niet-geormerkte subsidie betreft de subsidie voor School Maatschappelijk Werk. Deze subsidie blijft de komende jaren naar verwachting stabiel. Er is geen specifiek project gekoppeld en deze gelden gaan mee in de algemene verdeling richting alle schoolbesturen. Daarnaast is er een subsidie voor het MHB-project beschikbaar t/m 2022 (€ 70.000). De afgesproken eigen bijdragen voor dit project zitten verwerkt in de reguliere exploitatielasten. Door de coronamaatregelen heeft OCW de mogelijkheid gegeven om het MHB-project met 1 jaar te verlengen t/m 2023.

De overige baten in de begroting betreffen het inkomende grensverkeer, een subsidie voor dyslexie en overige baten.

Lasten

Personele lasten

Voor het verplicht op te zetten steunpunt is 0,1 fte opgenomen. Vanaf augustus 2021 wordt er in plaats van een jaarlijkse herindicatie, één indicatie afgegeven voor de gehele schoolperiode. Hierdoor ontstaat ruimte in de inzet van de orthopedagogen.

Overige instellingslasten zijn kosten voor administratie & beheer en overige kosten zoals telefoonkosten, licenties, contributies, verzekeringen etc. De kosten voor het uitgaande grensverkeer zullen mogelijk afnemen (van € 300.000 in 2022 naar € 260.000 in 2026), maar de exacte omvang van de bedragen is jaarlijks moeilijk in te schatten.

Vanuit de MHB subsidie is er voor 2022 en 2023 jaarlijks € 80.000 begroot voor de observatiegroep. Dit is een schuif vanuit eerdere jaren en is conform het individueel plan van het SWV om te komen tot een afbouw van het eigen vermogen. Daarnaast wordt in 2022 € 40.000 van de MHB-subsidie doorbetaald aan het SWV VO.

De jaarlijkse begroting voor het project leesondersteuning is € 120.000.

De doorbetalingen aan schoolbesturen zijn op basis van de laatste prognoses begroot. Door de toenemende kosten voor het SBO en SO heeft het SWV keuzes moeten maken om binnen de bekostiging en het financieel beleid te blijven. De arrangementen (van € 725.000 naar € 500.000 vanaf 1 januari 2022) en de basisondersteuning (van € 90 naar € 75 per leerling vanaf 1 oktober 2022) zijn om deze reden (tijdelijk) verlaagd.

Balans

BALANS Bedragen x € 1.000	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	-	-	-	-	-	-
Materiële vaste activa	125	130	126	118	107	91
Financiële vaste activa	-	-	-	-	-	-
Totaal vaste activa	125	130	126	118	107	91
Vlottende activa						
Voorraden	-	-	-	-	-	-
Vorderingen	120	100	100	100	100	100
Effecten	-	-	-	-	-	-
Liquide middelen	985	479	381	523	614	639
Totaal vlottende activa	1.105	579	481	623	714	739
<u>Totaal activa</u>	1.230	709	607	741	821	830
Passiva						
Eigen Vermogen						
Algemene reserve	692	321	219	353	433	442
Bestemmingsreserves	-	-	-	-	-	-
Overige reserves / fondsen	-	-	-	-	-	-
Voorzieningen	38	23	23	23	23	23
Langlopende schulden	-	-	-	-	-	-
Kortlopende schulden	500	365	365	365	365	365
<u>Totaal passiva</u>	1.230	709	607	741	821	830

- De begrote balans voor de jaren 2022 tot en met 2026 is gebaseerd op de prognose balans van 2021. Deze week iets af van de gerealiseerde balans 2021.
- De materiële vaste activa neemt de komende jaren af omdat het jaarlijkse investeringsniveau lager is dan de afschrijvingslasten.
- De overige vorderingen betreffen de jaarlijkse overlopende vorderingen met betrekking tot het grensverkeer (vooruitbetaalde 7/12 deel t/m juli).
- Het eigen vermogen neemt t/m 2023 af door de begrote negatieve exploitatieresultaten. Vanaf 2024 zijn er positieve exploitatieresultaten begroot.

Kengetallen

De begrote kengetallen voor 2022 tot en met 2026 zijn doorberekend op basis van de geprognosticeerde kengetallen voor 2021. Deze weken licht af van de gerealiseerde kengetallen. Alle kengetallen voldoen aan de signaleringswaarden die de inspectie hanteert voor schoolbesturen.

Kengetallen	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Signalerings- waarde OCW
Solvabiliteit 1 in %	56,3%	45,3%	36,1%	47,6%	52,7%	53,3%	n.v.t.
Solvabiliteit 2 in %	59,3%	48,6%	39,9%	50,7%	55,5%	56,0%	< 30%
Liquiditeit (current ratio)	2,21	1,60	1,30	1,70	2,00	2,00	< 0,75
Weerstandvermogen incl. MVA	8,8%	4,2%	2,9%	4,7%	5,9%	6,1%	< 3,5%
Weerstandvermogen excl. MVA	7,3%	2,5%	1,2%	3,1%	4,4%	4,8%	n.v.t.
Rentabiliteit	-0,4%	-4,5%	-1,4%	1,8%	1,1%	0,1%	3-jarig < 0 2-jarig < - 5% 1-jarig < - 10%
Huisvestingsratio	0,5%	0,6%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	> 10%
Normatief eigen vermogen	€ 274.303	€ 271.040	€ 264.355	€ 261.450	€ 258.195	€ 255.290	3,5% van totale baten
Prognose eigen vermogen	€ 692.068	€ 322.000	€ 220.000	€ 353.000	€ 433.000	€ 442.000	
Verschil prognose en normatief EV	€ 417.765	€ 50.960	€ -51.000	€ 89.000	€ 172.000	€ 184.000	
Ratio eigen vermogen	2,5	1,2	0,8	1,3	1,7	1,7	

Eigen vermogen

Conform de risicoanalyse heeft het SWV een eigen vermogen nodig van € 300.000. De Inspectie hanteert bij de berekening van het normatief eigen vermogen een signaleringswaarde van 3,5% van de totale baten, oftewel € 270.000.

In 2022 en 2023 zijn negatieve resultaten begroot. Dit heeft te maken met de geplande afbouw van het vermogen. Vanaf 2024 worden weer positieve resultaten verwacht.

In april 2020 heeft het SWV op basis van het sectorplan een individueel plan gemaakt om versneld het eigen vermogen af te bouwen. Met dit plan heeft de OPR ingestemd en de AV heeft vooraf goedkeuring verleend. In het plan is de besteding voor afbouw van het eigen vermogen als volgt opgenomen:

Besteding bovenmatig eigen vermogen	Plan 2021	Realisatie 2021	2022	2023
Vermogen 1/1	€ 720.200	€ 720.200	€ 670.200	€ 322.200
Verbetering basisondersteuning	€ 50.000	€ 28.100	€ 70.000	
(Extra) inzet experts op reguliere scholen	€ 40.000		€ 145.000	€ 52.000
Verbetering bedrijfsvoering SWV	€ 10.000		€ 10.000	
Scholing van leraren / ondersteuners	€ 10.000			
Gerichte financiële impuls schoolbesturen	€ 10.000			
Voortzetting huidige activiteiten met reserves	€ 16.000		€ 16.000	
Opvangen groei SBO/SO	€ -		€ 107.000	€ 50.000
Totaal inzet bovenmatig eigen vermogen	€ 136.000	€ 28.100	€ 348.000	€ 102.000
Vermogen 31/12	€ 584.200	€ 692.100	€ 322.200	€ 220.200

Toelichting uitvoering 2021

- De extra middelen voor basisondersteuning vanuit het SWV moeten leiden tot een verhoging van de preventieve inzet. De basisondersteuning is per augustus 2021 verhoogd van €80 naar €90 om de IB-capaciteit op de scholen te versterken.
- De begrote € 40.000 voor extra inzet is niet besteed. Deze extra inzet heeft gedeeltelijk plaatsgevonden vanuit het vervangingsbudget.
- Door de wisseling van de directeur-bestuurder heeft de verbetering bedrijfsvoering niet plaatsgevonden. Dit bedrag is voor 2022 begroot.
- De scholing van leraren/ondersteuners/schoolbesturen heeft niet plaatsgevonden vanwege de coronamaatregelen.
- Voortzetting huidige activiteiten: het MHB-project wordt gefinancierd vanuit OCW. De verwachting was dat er nog extra financiering vanuit de middelen van het SWV nodig was. Het project is door de coronamaatregelen echter met 7 maanden vertraagd. De observatiegroep is per 1-8-2021 van start gegaan.

Bijstelling 2022

- De basisondersteuning is per 1 augustus 2021 verhoogd met € 10 per leerling. Dit bedrag wordt per 1 augustus 2022 weer naar beneden bijgesteld door de groei in het SO.
- De inzet van de extra experts is voor de onafhankelijke beoordeling van de TLV's op aanwijzing van de Inspectie. Deze inzet wordt eind 2022 geëvalueerd.

Ultimo 2023 bedraagt het verwachte eigen vermogen van het SWV € 220.000. Dit is lager dan het normatief vermogen en het benodigd weerstandsvermogen van € 300.000. Na 2023 zal het eigen vermogen echter weer toenemen. De resultaatontwikkeling biedt voldoende zekerheid voor de continuïteit van het samenwerkingsverband en tegelijkertijd ook voor een verantwoorde inzet van het eigen vermogen.

8.4 Risicoparagraaf

Intern risicobeheersings- en controlesysteem (B1)

De financiële administratie en de personeels- en salarisadministratie van het SWV is uitbesteed aan Groenendijk Onderwijs Administratie BV in Sliedrecht. Groenendijk is gecertificeerd en haar processen zijn vastgelegd en worden jaarlijks door de accountant gecontroleerd. Hiervoor heeft Groenendijk een TPM-verklaring.

De uitgangspunten t.a.v. het financieel beleid zijn toegepast in de meerjarenbegroting en zijn als volgt geformuleerd:

- Het Samenwerkingsverband wordt bestuurd door een directeur-bestuurder. Deze is samen met de sectordirecteuren belast met de operationele aansturing van het SWV en de ontwikkeling en de uitvoering van het beleid.
- Er is sprake van een koppeling tussen inhoudelijke programma's en middelen (personeel en materieel).
- Er wordt gestreefd naar financiële soliditeit door te werken met een sluitende exploitatiebegroting.
- De beschikbare liquide middelen worden risicomijdend belegd. De publieke middelen van het SWV worden rechtmatig en doelmatig besteed.

De volgende beleidsregels t.a.v. het financieel beleid van het SWV worden gehanteerd:

- Sluitende exploitatie (baten=lasten). Voor 2022 en 2023 zijn negatieve exploitatieresultaten begroot om het eigen vermogen binnen de signaleringswaarde van de Inspectie af te bouwen. Het SWV heeft de komende jaren voldoende instrumenten om eventuele tegenvallers op te vangen.
- Voorzieningen en reserves mogen nooit negatief zijn.
- Nieuwe uitgaven (exploitatie, investeringen) met een meerjarig karakter, moeten financieel onderbouwd zijn met behulp van een businesscase.
- Flexibilisering van de kosten

Belangrijkste risico's en onzekerheden (B2)

In januari 2019 heeft het SWV een risicoanalyse uitgevoerd. De onderstaande potentiële risico's zijn daarbij onderkend.

1. **Risico's die binnen een jaar kunnen leiden tot uitgaven waar in de begroting geen rekening mee is gehouden**
 - SO+: In het SO geldt dat alleen wordt uitgekeerd voor de plusgroepen als het leerlingenaantal onder een volume van 12 komt. Dan zijn de TLV's namelijk niet meer toereikend voor de bedrijfsvoering van de plusklas.

- Inhuur derden: Kan eventueel groeien bij fors ziekteverzuim eigen personeel.
- Inschatting grensverkeer: De inschatting van het grensverkeer blijft lastig. In de MJB 2022-2026 is op basis van de laatste inzichten een afbouw van de kosten van het grensverkeer verwerkt.
- Afdrachten SO: We zien een lichte groei in het aantal TLV's. Dit wordt veroorzaakt doordat een aantal leerlingen door vroegtijdige signalering vanuit de voorschoolse voorzieningen direct in beeld komen voor het SO.

2. Risico dat begrote inkomsten niet ontvangen worden

- Grensverkeer: Deze worden, indien bekend, reëel opgenomen in de begroting.
- De inschatting van het grensverkeer blijft echter lastig. In de MJB 2022-2026 zijn op basis van de laatste inzichten de baten van het grensverkeer verwerkt.
- Prognose leerlingenaantallen: Is er sprake van krimp? Hoe zijn de prognoses en hoe betrouwbaar zijn deze? Het SWV heeft vooralsnog voor de komende jaren voldoende instrumenten om eventuele tegenvallers op te vangen.

3. De factoren die de doelstellingen kunnen bedreigen

- Toename aantal leerlingen SBO en SO: In 2021 is het aantal leerlingen voor het SBO gedaald en voor het SO toegenomen. Voorjaar 2022 wordt een werkgroep gestart om te kijken waardoor de toename van het aantal TLV's wordt veroorzaakt.
- Aantal FTE: De werkdruk op collega's in de kernteams is hoog.
- Politieke onduidelijkheid over de toekomst van Passend Onderwijs.

De risico's zijn gekwantificeerd door kans x impact te berekenen.

Risico	Kans dat risico zich voordoet (a)	Maximale impact (b)	Benodigde financiële buffer (a x b)
Onvoorziene uitgaven	10%	€ 175.000	€ 17.500
Arrangementen op maat	5%	€ 10.000	€ 500
NT2 meer instroom	90%	€ 13.000	€ 11.700
SO+ / SBO +	40%	€ 93.900	€ 37.560
Extra personele lasten (CAO/Externe)	20%	€ 120.500	€ 24.100
Hogere licentiekosten	100%	€ 17.000	€ 17.000
Extra afschrijvingslasten ICT	100%	€ 10.000	€ 10.000
Huisvesting	50%	€ 15.000	€ 7.500
Arbeidsconflicten	20%	€ 80.000	€ 16.000
Politieke risico's	40%	€ 50.000	€ 20.000
Totaal		€ 584.400	€ 161.860

Conform de in 2019 uitgevoerde risicoanalyse heeft het SWV een risicobuffer nodig van € 162.000.

Bij de beoordeling van de vermogenspositie maakt het SWV gebruik van de transactiefunctie, de financieringsfunctie en de bufferfunctie.

- De transactiefunctie geeft aan hoeveel middelen aangehouden moeten worden om aan de kortlopende schulden te voldoen en is berekend op basis van de personele lasten van het SWV voor één maand (€ 110.000).
- De financieringsfunctie geeft aan hoeveel middelen nodig zijn om de materiële vaste activa te vervangen. Hierbij wordt uitgegaan van het jaarlijkse investeringsniveau/afschrijvingslast van het SWV (€ 25.000).
- De risicobuffer is de reserve die een bestuur aanhoudt om reële denkbare financiële risico's te ondervangen. Het SWV bedraagt dit bedrag € 162.000.

Het totaal benodigde eigen (buffer)vermogen bedraagt op basis van bovenstaande analyse afgerond € 300.000. Het SWV wil ongeveer 5% van de totale baten aanhouden als eigen vermogen om de risico's van het SWV te kunnen afdekken. Het vermogen per 31-12-2026 van € 442.000 is voldoende om invulling te geven aan de transactiefunctie, financieringsfunctie en de risicobuffer.

Coronacrisis

Sinds maart 2020 is Nederland getroffen door een uitbraak van het Corona-virus. Voor het SWV betekent dit in de eerste plaats een permanente afstemming met de scholen, die immers periodes gesloten waren en/of het onderwijs vorm hebben gegeven op hybride wijze. Hybride wil zeggen met digitaal afstandsonderwijs afgewisseld met onderwijs op school. Het Samenwerkingsverband heeft, desgevraagd door de GGD Zuid-Holland-zuid een rol vervuld in de communicatie naar de scholen over de uitwerking van steeds wisselende richtlijnen. Daarnaast heeft het samenwerkingsverband gekozen voor een adaptieve houding, wat inhoudt dat medewerkers zich continu aanpassen aan de situaties die op de scholen waren toegestaan.

Met nadruk heeft het SWV oog (gehad) voor de leerlingen in de noodopvang. De ondersteuning die aan leerlingen door, dan wel geïnitieerd vanuit het samenwerkingsverband plaatsvond, is vrijwel ononderbroken voortgezet. Dit heeft als resultaat dat het proces van onderwijsgeven en ondersteuning daarvan, zo goed als mogelijk, kon worden gecontinueerd. De financiële impact op het vermogen, de liquiditeit en het jaarresultaat 2021 zijn beperkt, omdat de baten (bekostiging door OCW) gecontinueerd worden en ook het personeel gewoon wordt doorbetaald.

Hoofdstuk 9 | Rapportage toezichthoudend orgaan (B3)

Met ingang van 18 januari 2018 is de nieuwe governancestructuur van kracht geworden. De directeur C.H. Nugteren is vanaf 2018 tevens bestuurder. Van september t/m december 2021 is mevrouw Van Rijnbach interim directeur-bestuurder van het SWV.

Het bevoegd gezag van het Samenwerkingsverband vormt een vereniging. Er zijn binnen de vereniging twee organen: het dagelijks bestuur in casu de directeur-bestuurder en de algemene vergadering (AV). De AV functioneert als intern toezichthoudend orgaan. In de statuten is vastgelegd welke bevoegdheden berusten bij het dagelijks bestuur en bij de AV.

Taken en bevoegdheden van het intern toezichthoudend orgaan

In de statuten is vastgelegd welke bevoegdheden berusten bij het bestuur en bij de AV. Hieronder vindt u de bevoegdheden van de AV:

- Toezicht houden op naleving wettelijke verplichting en code goed bestuur.
- Aanwijzen van een accountant die verslag uitbrengt aan het toezichthoudend orgaan.
- Optreden als werkgever van het uitvoerend bestuur. De AV benoemt en ontslaat de directeur-bestuurder. In de meeste gevallen heeft de AV (vooraf) goedkeurende taken. Zo heeft de directeur-bestuurder de voorafgaande goedkeuring nodig van de AV voor besluiten strekkende tot vaststelling en wijziging van het Ondersteuningsplan, de (meerjaren)begroting, het bestuursverslag inclusief jaarrekening, missie en visie van de vereniging, et cetera.
- Toezicht houden op de rechtmatige en doelmatige verwerving, bestemming en aanwending van de middelen.

Zie hoofdstuk 2 voor meer informatie over governance, rapportages en verantwoordingen.

Beloningsbeleid

Het toezichthoudend orgaan heeft omtrent de eigen beloning het volgende besloten: de voorzitters van de AV en Auditcommissie ontvangen een vergoeding van € 75,- per uur voor het bijwonen en het voor- en nawerk van vergaderingen.

Recht- en doelmatigheid

De verantwoording van recht- en doelmatigheid komt tijdens de vergaderingen van de Auditcommissie en AV aan de orde. Het SWV werkt conform een vastgestelde planning & control-cyclus waarin periodiek in de AV verantwoording wordt afgelegd over het ondersteuningsplan, financieel beleid en de meerjarenbegroting middels een kwartaal- en bestuursrapportage over de

middelen en de door de scholen ingezette arrangementen. De kwartaalrapportage wordt vooraf besproken in de Auditcommissie.

In 2020 was de aandacht met name – en met succes – gericht op het achteraf in beeld brengen van concrete indicatoren met zo mogelijk meerjarige resultaten. Hoewel het proces ter bepaling van de doelmatigheid nu juist formeel begint met smart geformuleerde jaardoelstellingen, was dit toch een logische benadering. Want hoe kan een resultaatdoelstelling geformuleerd worden, als er nog geen zicht is op indicatoren met hun jaarlijkse resultaten?

Na het in beeld brengen van de gegevens in 2020 is de Auditcommissie in het gesprek met de bestuurder teruggekeerd naar de logische volgorde ter uiteindelijke bepaling van de doelmatigheid. Allereerst smart geformuleerde resultaatdoelstellingen in een jaarplan aan het begin van een jaar. Vervolgens aan de hand van het eindresultaat de mate van doeltreffendheid bepalen. Tot slot vanuit de verhouding tussen die doeltreffendheid en de ingezette kosten de doelmatigheid vaststellen.

De wisseling van bestuurder was dit jaar een complicerende factor bij het realiseren van een jaarplan. Het is nu aan de nieuwe bestuurder om daar een start mee te maken. Helaas is in dit jaarverslag 2021 een sterke terugval te constateren in het hierboven beschreven meerjarige traject in de richting van het volledig en verantwoord bepalen van de mate van doelmatigheid. Hoofdstuk 3 van dit jaarverslag is in het interregnum tussen de oude en nieuwe bestuurder geschreven door een externe partij.

Verslag over het afgelopen jaar

Zoals blijkt uit de gehouden vergaderingen heeft de AV zich o.a. beziggehouden met haar toezichthoudende taken op financieel gebied. De Auditcommissie heeft de AV telkenmale gediend met adviezen.

De AV heeft in 2021 vergaderd op de navolgende momenten:

- 17 februari 2021
- 14 april 2021
- 23 juni 2021
- 13 oktober 2021
- 15 december 2021

In de **februari vergadering** is het reglement bestuur, managementstatuut en procuratieregeling door de AV goedgekeurd en vervolgens door de directeur-bestuurder vastgesteld. De documenten zijn, ter toetsing, voorgelegd aan VOSABB.

Tevens is in de vergadering besproken:

- Toezichtvisie/toezichtskader/ toetsingskader; het document is niet vastgesteld. Er is besloten om het document nogmaals in de Auditcommissie te bespreken. Als het over de kwaliteit gaat wat zijn dan de inhoudelijke criteria en hoe worden deze getoetst? Hoe kan de AV het toezichthouden koppelen aan het functioneren in de praktijk? Er is geadviseerd om de resultaatgebieden meer SMART te definiëren.
- Planning jaarrekeningproces;

- Monitor (V)SO;
- Definitief Inspectierapport;
- Jaarkalender 2021-2022 vastgesteld.

In de **april vergadering** is er gesproken over het individuele plan wat aansluit op het sectorplan inzake te komen tot afbouw van het bovenmatig eigen vermogen binnen de sector. In het individuele plan is versneld voorzien van de afbouw van het eigen vermogen van het SWV per 31 december 2023, zoals de minister alle Samenwerkingsverbanden heeft opgedragen. De leden hebben goedkeuring vooraf gegeven, onder voorbehoud van tekstuele aanpassingen.

Ook wordt er bij de leden geïnformeerd hoe de ontvangen middelen van het Nationaal Programma Onderwijs zullen worden ingezet.

In de **juni vergadering** heeft de AV vooraf goedkeuring gegeven aan de jaarrekening en het bestuursverslag 2020. Vervolgens heeft de directeur-bestuurder de jaarrekening en het bestuursverslag vastgesteld. De accountant heeft aangegeven dat de accountantscontrole t.b.v. de jaarrekening/bestuursverslag 2020 goed en prettig is verlopen. Alle documenten zijn op tijd opgeleverd. De Auditcommissie heeft de bevindingen met aanwezigheid van de directeur-bestuurder met de accountant besproken. De accountant heeft een goedkeurende verklaring afgegeven. De aanbevelingen van de accountant worden door het SWV overgenomen.

Overige punten:

- Het geïntegreerde document toezichtvisie/toezichtkader/toetsingskader wordt door de leden vastgesteld.
- De bestuurdersaansprakelijkheidsverzekeringen van het PO en het VO zijn ondergebracht bij twee verschillende verzekeringsmaatschappijen en de verzekerde bedragen zijn niet gelijk.
- Voorgesteld wordt zowel voor het PO als voor het VO het verzekerde bedrag vast te stellen op € 1,25 miljoen en beide verzekeringen onder te brengen bij dezelfde verzekeringsmaatschappij. De leden gaan akkoord met het voorstel.
- De heer Nugteren, directeur-bestuurder van het SWV, heeft een ontslagverzoek ingediend. De Remuneratiecommissie heeft dit verzoek positief bevestigd en hem formeel ontslag verleend. De profielschets voor een nieuwe directeur-bestuurder wordt besproken.

In de **oktober vergadering** is besproken:

- De kaderbrief 2022-2026
- 2e kwartaalrapportage
- Inzet middelen NT2: de Inspectie heeft aan de orde gesteld dat het SWV formeel haar middelen niet aan taalachterstanden mag besteden. Het SWV heeft VOSABB om advies gevraagd op basis van de wet- en regelgeving en deelt het beeld van de Inspectie. Het SWV heeft voorgelegd te overwegen om via arrangementen ondersteuningsmiddelen per leerling via de Wereldklas toe te kennen. VOSABB heeft aangegeven dat dit tot de mogelijkheden behoort, maar dat er per leerling een OPP opgesteld moet zijn. Bij het PO zullen de leerlingen van de NT2-klas een arrangement krijgen voor andere aspecten dan het taalonderwijs. Op deze manier voldoet het SWV aan de verplichting van de Inspectie.
- De leden worden geïnformeerd dat het bedrag van de bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering, indien mogelijk, wordt verhoogd naar €

2.500.000. Voor het PO wordt nog een algemene aansprakelijkheidsverzekering en een beroepsaansprakelijkheidsverzekering afgesloten.

- De leden worden geïnformeerd over de update van het 'Routeboek preventie verzuim en thuiszitters' en het document 'Schoolhandboek aanvragen TLV en arrangementen'.
- In de vergadering wordt afgesproken om een themabijeenkomst MHB voor PO-VO te organiseren, waarbij verschillende vormen besproken kunnen worden.
- De leden stemmen in met de voordracht van de heer Stefan de Crom als nieuwe directeur-bestuurder van het SWV.

In de **december vergadering** is besproken:

- er is een terugbetalingsregeling afgesproken ten behoeve van een studiefaciliteit van de heer De Crom waarbij de Remuneratiecommissie heeft afgesproken dat het SWV deze regeling 1 op 1 overneemt. De leden zijn akkoord.
- 3e kwartaalrapportage
- Meerjarenbegroting 2022-2026: in de MJB is een voorstel opgenomen met betrekking tot een verlaging van de arrangementsmiddelen en een daling van de middelen voor de basisondersteuning. De leden vragen om een verlichting van de korting, omdat de besturen hun eigen begroting al gereed hebben en geen rekening gehouden hebben met de korting. Er wordt besloten dat er vanuit het SWV een notitie wordt opgesteld waarin 2 scenario's worden uitgewerkt en waarin een advies van de directeur-bestuurder van het SWV wordt opgenomen. De AV keurt de MJB, onder voorbehoud van de notitie, goed en geeft per e-mail definitief akkoord wanneer de notitie gesteund wordt. Enkele dagen na de AV van december 2021 hebben de leden, met kanttekeningen, op basis van de nadere notitie ingestemd met de voorgelegde begroting.
- De directeur-bestuurder heeft vervolgens de meerjarenbegroting vastgesteld.

De Auditcommissie is ter voorbereiding van de advisering aan de AV over onderwerpen met een financiële component zes keer bijeen geweest. De commissie bestond uit:

- De heer H. den Haan, voorzitter,
- De heer W.J. Dunsbergen,
- Mevrouw J. Meijer (vanaf november 2021 vervangen door mevrouw Van Hoof)

In 2021 zijn de volgende onderwerpen aan de orde gekomen: Liquiditeitsbegroting op maandbasis 2021 en 2022, de governance documenten Toezichtvisie/toezichtskader/toetsingskader, jaarplan 2021, reglement bestuur, managementstatuut en procuratieregeling, bestuursverslag en jaarrekening, de kwartaalrapportages, de kaderbrief, procedure inhuren nieuwe controller en de meerjarenbegroting.

De Remuneratiecommissie is in 2021 vijftien keer bij elkaar geweest. De commissie bestond uit:

- De heer A.T. Kamsteeg, voorzitter
- De heer R. de Vries
- De heer M. van de Pol

De commissie heeft op 17 februari 2021 een beoordelingsgesprek gevoerd met de directeur/bestuurder over diens functioneren in brede zin.

Het grote aantal vergaderingen dit jaar werd veroorzaakt door de procedures met betrekking tot het vertrek van de heer Nugteren. Hierdoor was er allerlei overleg, onder andere over het aanstellen van een interim directeur-bestuurder, het opstellen van een profielschets en de sollicitatieprocedure.

De Remuneratiecommissie voerde overleg met de medezeggenschapsraad (VO en PO samen).

Voor de **samenstelling van de AV** verwijzen wij naar de tabel op de volgende twee pagina's. Een afvaardiging vanuit de AV voerde overleg met de OPR van het PO en die van het VO.

9.1 Hoofd- en nevenfuncties toezichthouders

C. Nugteren	Directeur-bestuurder SWV VO Noordelijke Drechtsteden	bezoldigd
	Bestuurslid CDA Hendrik Ido Ambacht	onbezoldigd
	Dhr. Nugteren is vanaf juni 2021 vervangen door interim bestuurder Mw. Van Rijnbach	
A.T. Kamsteeg	Penningmeester Stichting Leergeld Drechtsteden	onbezoldigd
	Scriba (plus ledenadministratie en redactie mededelingenblad) Gereformeerde Kerk vrijgemaakt Dordrecht	onbezoldigd
	Onafhankelijk voorzitter AV Vereniging Samenwerkingsverband VO Noordelijke Drechtsteden; voorzitter remuneratiecommissie	bezoldigd
	Onafhankelijk voorzitter AV Vereniging Samenwerkingsverband Driegang (primair onderwijs Gorinchem en wijde omstreken)	bezoldigd
	Voorganger protestantse kerkdiensten in verpleeg- en verzorgingshuis De Sterrenlanden in Dordrecht	onbezoldigd
	Lid generale synode 2020 Gereformeerde Kerken vrijgemaakt	onbezoldigd
	Lid bestuur Stichting Platform Dordtse Kerken	onbezoldigd
H. den Haan	Voorzitter bestuur stichting TechNet Voorne-Putten	onbezoldigd
	Voorzitter Auditcommissie SWV PO/VO (Noordelijke) Drechtsteden	bezoldigd
	Lid commissie bezwaar en integriteit OZHW	bezoldigd
S. van Duijn- Le Maire	Lid van de AV van het samenwerkingsverband Dordrecht	onbezoldigd
	Lid van de AV van het samenwerkingsverband Drechtsteden	onbezoldigd
	Lid van de AV van het samenwerkingsverband Driegang	onbezoldigd
	Voorzitter van het bestuur van de Stichting Zomerschool Dordrecht	onbezoldigd
	Lid van de AV van KIEN	onbezoldigd
	Lid van de AV van Arcade (Vereniging voor Onderwijshuisvesting Dordrecht)	onbezoldigd
	Vicevoorzitter van het bestuur Arcade Dordrecht	onbezoldigd
W.J. Dunsbergen	Voorzitter Algemene Kerkenraad Hervormde gemeente Sliedrecht	onbezoldigd
	Secretaris Dagelijks Bestuur PLG Netwerk CHE Ede;	onbezoldigd
	Voorzitter Regionaal Educatieve Agenda (REA) Drechtsteden	onbezoldigd
	Voorzitter stuurgroep toekomst DCBO	onbezoldigd
	Buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand Sliedrecht	bezoldigd
J. Meijer	Voorzitter bestuur School met de Bijbel Het Kompas te Alblasserdam	onbezoldigd
	Adviseur Medezeggenschap en Bedrijfsvoering gemeente Dordrecht	bezoldigd
	Lid OOGO overleg Alblasserdam	onbezoldigd
	Mw. Meijer is vanaf juni 2021 vervangen door Dhr. Kant	
M. v.d. Pol	Lid Raad van Toezicht SWV RIBA	onbezoldigd
	Voorzitter CDA afdeling Zwijndrecht-Heerjansdam	onbezoldigd
	Lid van het provinciaal bestuur Zuid-Holland van CDA	onbezoldigd
	Voorzitter CKV Albatros Zwijndrecht	onbezoldigd
	Diverse deelnames aan werkgroepen en kindernevendienst PKN Groote Lindt Zwijndrecht	onbezoldigd

M. Schenk	n.v.t.	
E. van Pijkeren	n.v.t.	
J. Everts	Lid Raad van Toezicht van de Leidse instrumentmakers School	onbezoldigd
	Lid samenwerkingsverband Koers VO	onbezoldigd
	Adviesraad Cito	onbezoldigd
	Lid Auditcommissie RvT RiBA	onbezoldigd
Mw. Everts is vanaf juni 2021 vervangen door dhr. De Vries		
C. Ligt	Lid Raad van Advies- Academie voor Lifecoaching	onbezoldigd
C. van Delen	Lid toezichthoudend bestuur Vereniging Samenwerkingsverband VO Noordelijke Drechtsteden	onbezoldigd
	Lid algemene vergadering Vereniging samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Dordrecht	onbezoldigd
	Lid algemene vergadering Vereniging samenwerkingsverband Passend Voortgezet Onderwijs Dordrecht	onbezoldigd
	Bestuurslid Vereniging Samenwerkingsverband Driegang (Primair onderwijs Gorinchem en omstreken)	onbezoldigd
	Lid toezichthoudend bestuur Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs, PasVorm (voortgezet onderwijs Gorinchem en omstreken)	onbezoldigd
M. de Kreek	Lid OPR RSV Breda en omstreken	onbezoldigd
	Lid MR de Meander	onbezoldigd
	Lid samenwerkingsverband PO/VO Hoeksche Waard	onbezoldigd
	Lid samenwerkingsverband PPO Rotterdam	onbezoldigd
	Lid samenwerkingsverband PO/VO Dordrecht	onbezoldigd
	Lid samenwerkingsverband Koers VO	onbezoldigd
	Lid samenwerkingsverband RiBa	onbezoldigd
Mw. De Kreek is vanaf juni 2021 vervangen door mevr. Van Hoof		
R. de Vries	Voorzitter Expertisecentrum Wetenschap en technologie Zuid-Holland	onbezoldigd
	Voorzitter Landelijke Kennistafel Onderzoekend en ontwerpend Ieren PO-Raad/NRO	onbezoldigd
	Lid bestuur/penningmeester Stichting Codeklas	onbezoldigd
Y. van Hoof	Lid samenwerkingsverband VO Onderwijscollectief(VOPR)	onbezoldigd
	Lid samenwerkingsverband PPO	onbezoldigd
	Lid samenwerkingsverband VO Pasvorm(Gorinchem)	onbezoldigd
	Lid samenwerkingsverband PO/VO Drechtsteden	onbezoldigd
	Bestuurslid Sectorraad GO	onbezoldigd
G. Kant	Directeur School met de Bijbel Het Kompas Alblasserdam	bezoldigd
	Lid OGGO gemeente Alblasserdam	onbezoldigd
	Taalcoach Vluchtelingenwerk Gorinchem	onbezoldigd
	Diverse functies en taken Gereformeerde Kerk Ottoland (PKN)	onbezoldigd
S. van Rijnbach	Voorzitter bestuur jeugdtheaterschool TIJ	onbezoldigd
	Voorzitter bestuur Humanitas, afdeling Zaanstreek -Waterland	onbezoldigd
	Lidmaatschap Raad van Toezicht Penta, aandachtsgebied onderwijs	bezoldigd

Hoofdstuk 10 | Jaarrekening

Hierna volgt het financiële jaarverslag van

Vereniging Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Drechtsteden

waarbij de volgende onderdelen opgenomen zijn door onderwijsadministratiekantoor **Groenendijk**:

A Toelichting

Kengetallen

B JAARREKENING

B1 Grondslagen

B2 Balans per 31 december 2021

B3 Staat van baten en lasten 2021

B4 Kasstroomoverzicht 2021

B5 Toelichting behorende tot de balans

B6 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

B7 Overzicht verbonden partijen

B10 Niet uit de balans blijkende activa en verplichtingen

B11 Gebeurtenissen na balansdatum

B12 Bestemming van het exploitatieresultaat

B13 Ondertekening Jaarverslag

C OVERIGE GEGEVENS

C1 Controleverklaring

KENGETALLEN

	2021	2020
Liquiditeit (<i>Vlottende activa / kortlopende schulden</i>)	2,21	2,65
Solvabiliteit 1 (<i>Eigen vermogen (excl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	56,27	65,09
Solvabiliteit 2 (<i>Eigen vermogen (incl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	59,32	67,15
Rentabiliteit (<i>Saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten (incl. fin. baten) * 100%</i>)	-0,36	1,53
Weerstandvermogen excl. MVA (<i>Eigen vermogen - materiële vaste activa</i>) / rijksbijdragen * 100%)	7,29	7,66
Weerstandvermogen incl. MVA (<i>Eigen vermogen / totale baten * 100%</i>)	8,83	9,45
Huisvestingsratio (<i>Huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen / totale lasten * 100 %</i>)	0,51	0,60
Materiële lasten / totale lasten + fin. lasten (in %)	79,54	80,04
Personele lasten / totale lasten + fin. lasten (in %)	20,46	19,96

Liquiditeit

Het kengetal geeft aan in welke mate men in staat is om op korte termijn aan alle verplichtingen te voldoen.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate de bezittingen op de activazijde van de balans zijn gefinancierd met eigen of vreemd vermogen.

Rentabiliteit

In het bedrijfsleven wordt met de rentabiliteit de winst- of verliesgevendheid van een onderneming bedoeld. In het onderwijs (non-profit sector) wordt een relatie gelegd tussen het behaalde resultaat en de ontwikkeling hiervan op het weerstandsvermogen.

Het geeft aan welk deel van de totale baten resteert na aftrek van de lasten.

Weerstandvermogen

Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de capaciteit om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

Huisvestingsratio

Het kengetal geeft aan de verhouding van de huisvestingslasten t.o.v. de totale lasten.

B1 GRONDSLAGEN

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen. Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking opgenomen de realisatiecijfers van het voorgaande jaar, alsmede de (goedgekeurde) begroting van het huidige jaar. Het bestuur heeft zich een oordeel gevormd over de zaken die in het jaarverslag worden besproken en heeft voor de bedragen die in de jaarrekening zijn opgenomen schattingen gemaakt. Indien dit voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningpost.

Door afronding op hele euro's kunnen in het verslag kleine verschillen worden geconstateerd.

De jaarrekening is opgesteld vanuit de continuïteitsveronderstelling.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschafwaarde, verminderd met lineair berekende afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur (rekening houdend met de rijksbekostiging voor materiële instandhouding). In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

De overige activagroepen met afschrijvingstermijnen zijn als volgt bepaald:

Gebouwen: 10 jaar.

Meubilair: alle meubilair 20 jaar.

ICT: computers, servers en printers 5 jaar; smartboards 10 jaar.

Als ondergrens voor te activeren zaken met een gebruiksduur van langer dan 1 jaar, wordt € 500,- aangehouden. Afhankelijk van de soort aanschaf geldt deze ondergrens voor de prijs per stuk (inclusief b.t.w., b.v. TV) of de prijs van de "verzamelnaam".

Vorderingen

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen en overlopende activa. De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur. Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve die voortkomt uit de door (semi-) overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten, bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen reserves uit private middelen en reserves uit publieke middelen.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de instelling. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze verplichting zelf opheffen.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door een derde is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsfonds.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht. De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde, met uitzondering van de voorziening jubilea. Deze wordt opgenomen voor de contante waarde.

De voorzieningen zijn verdeeld naar langlopend en kortlopend. Kortlopend heeft betrekking op het deel van de voorziening met een looptijd van maximaal één jaar. Het langlopend deel op het deel met een looptijd langer dan één jaar.

Voorziening jubilea:

Op grond van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving is een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen gevormd. Voor de berekening is uitgegaan van de datum van indiensttreding van de medewerker in het onderwijs. Vanaf deze datum bouwt de medewerker aanspraken op voor een te ontvangen jubileum-gratificatie bij 25-jarig en 40-jarig dienstverband. Er is rekening gehouden met een variabele blijfkans en een rekenrente van 1 %. Voor instellingen met een aantal FTE van 50 of meer wordt gerekend met € 825 per FTE

Voorziening duurzame inzetbaarheid:

Op basis van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs moet voor de gespaarde uren op basis van het ouderenverlof (werknemers van 57 jaar en ouder) een voorziening worden aangelegd. Deze voorziening is gebaseerd op een vooraf ingediend plan hoe deze uren de komende vijf jaren worden ingezet.

De basis voor het vaststellen van de hoogte van de voorziening duurzame inzetbaarheid is het aantal uur dat een medewerker op basis van deze plannen heeft gespaard (en niet heeft opgenomen), vermenigvuldigd met de loonkosten per uur. Alleen de bijdrage van de werkgever is in de voorziening berekend.

Er is gerekend met een opnamekans van 80% en een rekenrente van 1% (gebaseerd op het model zoals beschikbaar is gesteld door de PO Raad).

Langlopende en kortlopende schulden en overige verplichtingen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rekenmethode.

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld. De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Kasstroomoverzicht

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering en liquiditeit. Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat (saldo van baten en lasten) als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

RESULTAATBEPALING

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden. De instelling heeft in haar statuten geen bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van de winst. Er is dus geen statutaire regeling winstbestemming.

(Rijks)bijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de exploitatie, verstrekt door het Ministerie van OCW, opgenomen. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van rijksbijdragen. Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen, verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de cao uitbetaald. De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door het bevoegd gezag.

Pensioenen

De instelling heeft een toegezegd pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze

Vereniging Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Drechtsteden, Papendrecht

pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte en contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De dekkingsgraad van het ABP ultimo 2021 is 110,2%

Per ultimo 2020 was deze 93,5%

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende immateriële- en materiële vaste activa. In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben. Tevens worden hier de doorbetalingen aan de onderwijsinstellingen verantwoord. Deze zijn te onderscheiden in de verplichte afdrachten, generieke afdrachten op basis van het ondersteuningsplan en specifieke afdrachten (arrangementen).

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten van het bestuur, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van het bestuur of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van het bestuur is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van het bestuur zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico en renterisico.

Marktrisico

De instelling is werkzaam in Nederland. Het valutarisico is daarmee nihil.

De instelling loopt geen prijsrisico's.

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende schulden.

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

Het bestuur heeft een treasurystatuut opgesteld waarin zij haar beleid omtrent liquiditeit heeft

Vereniging Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Drechtsteden, Papendrecht

uiteengezet. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst.

Liquide middelen, vorderingen en kortlopende schulden

Gezien de korte looptijd van deze instrumenten benadert de boekwaarde de reële waarde.

Vereniging Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Drechtsteden, Papendrecht**B2 BALANS PER 31 december 2021**

(na verwerking resultaatbestemming)

		<u>31 december 2021</u>		<u>31 december 2020</u>	
		€	€	€	€
ACTIVA					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	1				
Gebouwen en terreinen		87.193		101.117	
Meubilair		24.609		26.142	
ICT		<u>13.373</u>		<u>16.978</u>	
			125.175		144.237
Vlottende activa					
Vorderingen	2				
Overlopende activa		82.554		128.632	
Overige vorderingen		<u>37.134</u>		<u>7.100</u>	
			119.688		135.732
Liquide middelen	3		<u>985.075</u>		<u>826.441</u>
			<u>1.229.938</u>		<u>1.106.409</u>

Vereniging Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Drechtsteden, Papendrecht

B3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2021

	Realisatie 2021 €	Begroting 2021 €	Realisatie 2020 €
Baten			
3.1 (Rijks)bijdragen	7.781.345	7.561.800	7.520.953
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies	15.400	2.900	16.660
3.5 Overige baten	40.495	24.000	80.181
	<u>7.837.239</u>	<u>7.588.700</u>	<u>7.617.795</u>
Lasten			
4.1 Personele lasten	1.609.643	1.622.750	1.497.458
4.2 Afschrijvingen	22.293	23.650	22.959
4.3 Huisvestingslasten	26.000	31.000	31.171
4.4 Overige instellingslasten	692.955	628.000	642.909
4.5 Doorbetalingen aan schoolbesturen	5.513.055	5.380.250	5.306.559
	<u>7.863.946</u>	<u>7.685.650</u>	<u>7.501.057</u>
Saldo baten en lasten	<u>-26.707</u>	<u>-96.950</u>	<u>116.738</u>
Financiële baten en lasten			
5.1 Financiële baten	20	0	31
5.5 Financiële lasten	1.424	2.200	140
Financiële baten en lasten	<u>-1.404</u>	<u>-2.200</u>	<u>-109</u>
Resultaat	<u>-28.111</u>	<u>-99.150</u>	<u>116.628</u>

B4 KASSTROOMOVERZICHT 2021

Het onderstaande kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij wordt het saldo baten en lasten als uitgangspunt genomen, waarop vervolgens correcties worden aangebracht voor verschillen tussen opbrengsten en ontvangsten en de kosten en uitgaven.

	2021		2020	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		-26.707		116.738
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	22.293		22.959	
- Mutaties voorzieningen	<u>14.792</u>		<u>554</u>	
		37.086		23.513
Veranderingen in vlottende middelen				
- Vorderingen	16.043		84.556	
- Kortlopende schulden	<u>136.847</u>		<u>-19.018</u>	
		<u>152.891</u>		<u>65.538</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		163.270		205.789
- Ontvangen interest	20		31	
- Betaalde interest	<u>-1.424</u>		<u>-140</u>	
		<u>-1.404</u>		<u>-109</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		161.866		205.680
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	<u>-3.232</u>		<u>-4.545</u>	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-3.232		-4.545
Mutatie liquide middelen		<u>158.634</u>		<u>201.135</u>
Beginstand liquide middelen	826.441		625.306	
Mutatie liquide middelen	<u>158.634</u>		<u>201.135</u>	
Eindstand liquide middelen		<u>985.075</u>		<u>826.441</u>

B5 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS

(na verwerking resultaatbestemming)

ACTIVA

VASTE ACTIVA

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
1 Materiële vaste activa		
Gebouwen en terreinen	87.193	101.117
Meubilair	24.609	26.142
ICT	13.373	16.978
	<u>125.175</u>	<u>144.237</u>

	Gebouw- en en terreinen	Meubilair	ICT	Totaal
	€	€	€	€
<i>Boekwaarde 01-01-2021</i>				
Aanschaffingswaarde	139.238	30.653	43.562	213.452
Cumulatieve afschrijvingen	-38.121	-4.511	-26.584	-69.215
Boekwaarde 01-01-2021	<u>101.117</u>	<u>26.142</u>	<u>16.978</u>	<u>144.237</u>
<i>Mutaties</i>				
Investerings	0	0	3.232	3.232
Afschrijvingen	-13.924	-1.533	-6.837	-22.293
Mutaties boekwaarde	<u>-13.924</u>	<u>-1.533</u>	<u>-3.605</u>	<u>-19.062</u>
<i>Boekwaarde 31-12-2021</i>				
Aanschaffingswaarde	139.238	30.653	46.793	216.684
Cumulatieve afschrijvingen	-52.045	-6.044	-33.420	-91.509
Boekwaarde 31-12-2021	<u>87.193</u>	<u>24.609</u>	<u>13.373</u>	<u>125.175</u>

Er is voor € 3.232 geïnvesteerd in 2021. Dit betreffen vervanging en uitbreiding van laptops.

Afschrijvingspercentages

Gebouwen en terreinen	10,00 %	10,00 %
Meubilair		
ICT	2	2

Vereniging Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Drechtsteden, Papendrecht

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
2 Vorderingen		
Overige vorderingen	37.134	7.100
Overlopende activa	<u>82.554</u>	<u>128.632</u>
	<u>119.688</u>	<u>135.732</u>
Overige vorderingen		
Overige vorderingen	<u>37.134</u>	<u>7.100</u>
	<u>37.134</u>	<u>7.100</u>
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten	82.554	105.894
Voorschot bekostiging Yulius	<u>0</u>	<u>22.738</u>
	<u>82.554</u>	<u>128.632</u>
	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
3 Liquide middelen		
Banktegoeden	<u>985.075</u>	<u>826.441</u>
	<u>985.075</u>	<u>826.441</u>
Banktegoeden		
Betaalrekening bestuur	<u>985.075</u>	<u>826.441</u>
	<u>985.075</u>	<u>826.441</u>

De toename van de liquide middelen wordt in het kasstroomoverzicht nader gespecificeerd.

Vereniging Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Drechtsteden, Papendrecht

PASSIVA

4 Eigen vermogen

VERLOOPOVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

	Saldo 1-1-2021	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12-2021
Algemene reserve	720.179	-19.314	0	700.865
Eigen vermogen	720.179	-19.314	-8.797	692.068

	Saldo 1-1- 2021	Dotaties	Onttrek- kingen	Vrijval	Saldo 31-12- 2021
5 Voorzieningen					
Personeel:					
Jubilea	22.770	3.894	-4.812	0	21.852
Duurzame inzetbaarheid	0	36.530	20.820	0	15.710
	22.770	62.535	-47.743	0	37.562
Voorzieningen	22.770	62.535	-47.743	0	37.562

Langlopend deel > 1 jaar als volgt te verdelen:

	Middellang <5 jaar	Lang > 5 jaar
Jubilea	11.481	10.372

Vereniging Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Drechtsteden, Papendrecht

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
6 Kortlopende schulden		
Crediteuren	143.582	54.123
Belasting en premie sociale verzekeringen	71.950	67.159
Schulden terzake van pensioenen	20.556	19.829
Overige kortlopende schulden	217.546	176.753
Overlopende passiva	46.674	45.596
	<u>500.308</u>	<u>363.460</u>
Belasting en premie sociale verzekeringen		
Loonheffing	71.910	63.636
Premie vervangingsfonds / participatiefonds	40	3.523
	<u>71.950</u>	<u>67.159</u>
Overige kortlopende schulden		
Overige kortlopende schulden	<u>217.546</u>	<u>176.753</u>
	<u>217.546</u>	<u>176.753</u>
Overlopende passiva		
Nog te betalen vakantiegeld	<u>46.674</u>	<u>45.596</u>
	<u>46.674</u>	<u>45.596</u>

Vereniging Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Drechtsteden, Papendrecht

Model G Verantwoording subsidies (bijlage behorend bij RJ 660.402, geldend vanaf het verslagjaar 2014)

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Omschrijving Toewijzing De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond

	Kenmerk	datum	J/N
Subsidie begaafde leerlingen PO en VO	VO1387562	sep-19	Nee

G2.A Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing	Bedrag van de toewijzing	Ontvang en t/m vorig verslagjaar	Totale subsidie bele kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvang en in verslagjaar	Subsidia bele kosten in verslagjaar	Te verrekenen per 31 december verslagjaar
	Kenmerk datum	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
	totaal	0	0	0	0	0	0	0

G2.B Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing	Bedrag van de toewijzing	Ontvang en t/m vorig verslagjaar	Totale subsidie bele kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvang en in verslagjaar	Subsidia bele kosten in verslagjaar	Saldo per 31 december verslagjaar
	Kenmerk datum	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
	totaal	0	0	0	0	0	0	0

B6 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2021

Baten

	Realisatie 2021 €	Begroting 2021 €	Realisatie 2020 €
3.1 (Rijks)bijdragen			
3.1.1 (Rijks)bijdragen	7.781.345	7.561.800	7.520.953
	<u>7.781.345</u>	<u>7.561.800</u>	<u>7.520.953</u>
<i>3.1.1 (Rijks)bijdragen</i>			
Rijksbijdragen OCW lichte ondersteuning	2.377.781	2.322.550	2.344.212
Rijksbijdragen OCW zware ondersteuning	5.236.108	5.115.250	5.153.825
Rijk: subsidie MHB	110.663	70.000	110.663
Verevening zware ondersteuning	0	0	-140.585
Niet-geoordeelde subsidies	56.794	54.000	52.839
	<u>7.781.345</u>	<u>7.561.800</u>	<u>7.520.953</u>
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies			
3.2.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies	15.400	2.900	16.660
	<u>15.400</u>	<u>2.900</u>	<u>16.660</u>
<i>3.2.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies</i>			
Gemeente: vergoeding declarabele kosten	8.600	2.900	16.660
Gemeente: schoolbegeleidingsmiddelen	6.800	0	0
	<u>15.400</u>	<u>2.900</u>	<u>16.660</u>
3.5 Overige baten			
3.5.6 Overige	40.495	24.000	80.181
	<u>40.495</u>	<u>24.000</u>	<u>80.181</u>
<i>3.5.6 Overige</i>			
Overige baten personeel	147	0	30.316
Grensverkeer	11.153	11.000	12.077
Overige baten	10.701	0	11.037
Subsidie dyslexie	18.494	13.000	26.752
	<u>40.495</u>	<u>24.000</u>	<u>80.181</u>

Lasten

4.1 Personele lasten			
4.1.1 Lonen en salarissen	1.103.180	1.502.250	1.018.973
4.1.1.1 Pensioenlasten	188.524	0	157.971
4.1.1.2 Sociale lasten	158.194	0	137.946
4.1.1.3 Premies PF	32.042	0	37.028
4.1.1.4 Premies VF	492	0	1.317
4.1.2 Overige personele lasten	144.310	120.500	144.223
4.1.3 Uitkeringen (-/-)	-17.099	0	0
	<u>1.609.643</u>	<u>1.622.750</u>	<u>1.497.458</u>

Vereniging Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Drechtsteden, Papendrecht

	Realisatie 2021 €	Begroting 2021 €	Realisatie 2020 €
<i>4.1.1 Lonen en salarissen</i>			
Salariskosten directie	202.663	221.150	229.654
Salariskosten OP	-327	0	326.230
Salariskosten OOP	1.224.529	1.160.550	730.084
Salariskosten seniorenregeling	47.747	41.250	35.222
Ziektevervangingsbudget	0	80.000	0
Onkostenvergoeding via salaris	17	0	5
Salariskosten subsidie MHB	0	0	27.166
Correctie sociale lasten	-158.194	0	-137.946
Correctie pensioenen	-188.524	0	-157.971
Correctie premie PF	-32.042	0	-37.028
Correctie premie VF	-492	0	-1.317
IPAP inhouding eigen bijdrage	-2.580	-2.700	-2.431
Werkkosten PSA	10.383	2.000	7.305
	1.103.180	1.502.250	1.018.973
<i>4.1.1.2 Sociale lasten</i>			
Sociale lasten	158.194	0	137.946
	158.194	0	137.946
<i>4.1.1.1 Pensioenlasten</i>			
Pensioenlasten	188.524	0	157.971
	188.524	0	157.971
<i>4.1.2 Overige personele lasten</i>			
Inhuur directie contractbasis	22.111	0	0
Flexibele schil onderwijsspecialisten	27.700	60.000	77.443
Nascholing	12.102	22.000	10.110
Kosten BGZ en ARBO-zorg	1.188	2.500	1.729
Dotatie voorziening jubilea	3.894	0	554
Dotatie voorziening duurzame inzetbaarheid	36.530	0	0
Onttrekking voorziening duurzame inzetbaarheid	-20.820	0	0
Flexibele schil orthopedagoog	34.872	30.000	45.633
Overige personeelskosten	26.732	6.000	8.753
	144.310	120.500	144.223
<i>4.1.3 Uitkeringen (-/-)</i>			
Uitkeringen (-/-)	-17.099	0	0
	-17.099	0	0

Personeelsbezetting

	2021 Aantal FTE's	2020 Aantal FTE's
DIR	2,13	2,33
OP	0,00	3,47
OOP	14,17	8,69
	16,30	14,48

Vereniging Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Drechtsteden, Papendrecht

WNT-verantwoording 2021

De WNT is van toepassing op de Vereniging Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Drechtsteden
Het voor Vereniging Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Drechtsteden toepasselijke
bezoldigingsmaximum is in 2021: € 209.000
Dit bedrag betreft de sectornorm voor het onderwijs.

Als SWV zijn de complexiteitspunten niet van toepassing en daarmee is ht SWV ingedeeld in klasse G

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functieervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2021	
Bedragen x € 1	
Functiegegevens	C. Nugteren
Aanvang en einde functieervulling in 2021	Directeur/Bestuurder 01-01 / 31-07
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,5
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 31.682
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 5.697
<i>Subtotaal</i>	€ 37.378
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 60.696
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	€ 0
Bezoldiging	€ 37.378
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Gegevens 2020	
Bedragen x € 1	
Functiegegevens	C. Nugteren
Aanvang en einde functieervulling in 2020	Directeur/Bestuurder 01-01 / 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,5
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 51.575
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 8.953
<i>Subtotaal</i>	€ 60.528
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 100.500
Bezoldiging	€ 60.528

Vereniging Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Drechtsteden, Papendrecht

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens 2021

Bedragen x € 1

S. van Rijnbach

Functiegegevens

Interim bestuurder

Kalenderjaar	2021
Periode functievervulling in het kalenderjaar (Aanvang - einde)	01/07-31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	6,0
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	184,0

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum

Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 199
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 166.200
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 36.616

Bezoldiging (alle bedragen exclusief BTW)

Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 24.176
<i>Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12</i>	€ 24.176

-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	0
---	---

Bezoldiging	€ 24.176
--------------------	----------

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
---	--------

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
---	--------

1c.Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2021

Bedragen x € 1	H. den Haan
----------------	-------------

Functiegegevens	Voorzitter auditcomissie
-----------------	--------------------------

Aanvang en einde functie vervulling in 2021	01/01 - 31/12
---	---------------

Bezoldiging

Bezoldiging	€ 2.095
-------------	---------

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 20.900
---	----------

-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
--	--------

Bezoldiging	€ 2.095
--------------------	----------------

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
---	--------

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
---	--------

Gegevens 2020

Bedragen x € 1	H. den Haan
----------------	-------------

Functiegegevens	Voorzitter auditcommissie
-----------------	---------------------------

Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12
--	---------------

Bezoldiging

Bezoldiging	€ 1.828
-------------	---------

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 20.100
---	----------

1d. Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam topfunctionaris	Functie
A.T. Kamsteeg	Voorzitter AV
A. van Genderen	Lid AV
C. van Delen	Lid AV
C. Ligt	Lid AV
E. van Peijkeren	Lid AV
J. Meijer	Lid AV
J. Everts	Lid AV
M. de Kreek	Lid AV
M. Schenk	Lid AV
M. van der Pol	Lid AV
S. van Duijn - Le Maire	Lid AV
W.J. Dunsbergen	Lid AV
R. de Vries	Lid AV
G. Kant	Lid AV
Y. van Hoof	Lid AV

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Vereniging Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Drechtsteden, Papendrecht

	Realisatie 2021 €	Begroting 2021 €	Realisatie 2020 €
4.2 Afschrijvingen			
4.2.2 Materiële vaste activa	22.293	23.650	22.959
	<u>22.293</u>	<u>23.650</u>	<u>22.959</u>
<i>4.2.2 Materiële vaste activa</i>			
Gebouwen en terreinen	13.924	13.950	13.924
Meubilair	1.533	1.550	1.533
ICT	6.837	8.150	7.503
	<u>22.293</u>	<u>23.650</u>	<u>22.959</u>
4.3 Huisvestingslasten			
4.3.1 Huur	26.000	26.000	26.000
4.3.8 Overige	0	5.000	5.171
	<u>26.000</u>	<u>31.000</u>	<u>31.171</u>
<i>4.3.1 Huur</i>			
Huur huisvesting	26.000	26.000	26.000
	<u>26.000</u>	<u>26.000</u>	<u>26.000</u>
<i>4.3.8 Overige</i>			
Overige huisvestingslasten	0	5.000	5.171
	<u>0</u>	<u>5.000</u>	<u>5.171</u>
4.4 Overige instellingslasten			
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	117.469	94.000	89.709
4.4.4 Overige	455.264	414.000	406.188
4.4.5 Programma's ondersteuningsplan	120.222	120.000	147.013
	<u>692.955</u>	<u>628.000</u>	<u>642.909</u>
<i>4.4.1 Administratie- en beheerslasten</i>			
Administratie en beheer	28.136	24.000	24.038
Accountantskosten	8.228	8.500	8.252
Bestuur/beheer en vergaderen	0	500	0
Telefoonkosten	0	1.000	147
Licenties	25.314	35.000	24.712
Advieskosten	44.875	20.000	20.554
Overige administratie- en beheer	10.916	5.000	12.005
	<u>117.469</u>	<u>94.000</u>	<u>89.709</u>

Vereniging Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Drechtsteden, Papendrecht

	Realisatie 2021 €	Begroting 2021 €	Realisatie 2020 €
4.4.4 Overige			
Representatiekosten	1.337	1.500	1.369
Contributies	16.095	9.000	9.175
Ondersteuningsplanraad	0	1.000	0
Verzekeringen	6.270	6.500	6.765
Drukwerk, kopieerkosten, porto	278	1.000	3.511
Bekostiging arrangementen	37.280	10.000	3.671
Grensverkeer	367.959	300.000	367.736
Overige uitgaven	26.047	5.000	13.960
Observatiegroep hoogbegaafden	0	80.000	0
	455.264	414.000	406.188
4.4.5 Programma's ondersteuningsplan			
3: Project leesondersteuning	120.222	120.000	147.013
	120.222	120.000	147.013
4.5 Doorbetalingen aan schoolbesturen			
4.5.1 Verpl. afdr. uit te voeren door OCW	3.042.735	2.873.800	2.747.956
4.5.2 Doorbetalingen op basis van 1 februari	210.802	247.550	274.336
4.5.3 Overige doorbetalingen aan schoolbesturen	2.259.518	2.258.900	2.284.267
	5.513.055	5.380.250	5.306.559
4.5.1 Verpl. afdr. uit te voeren door OCW			
V)SO	3.042.735	2.873.800	2.747.956
	3.042.735	2.873.800	2.747.956
4.5.2 Doorbetalingen op basis van 1 februari			
Afdracht (V)SO	81.342	72.350	107.741
Afdracht SBO	129.460	175.200	166.595
	210.802	247.550	274.336
4.5.3 Overige doorbetalingen aan schoolbesturen			
LGF	8.411	14.500	14.420
Overdrachtsverplichting BaO	1.003.188	1.003.250	961.233
Meer- en Hoogbegaafden	127.498	86.450	214.965
NT2	25.000	50.000	25.000
Brugplaatsen SBO	49.550	46.400	51.389
Arrangementen op maat incl. kosten derden	741.031	725.000	778.276
Rekenarrangementen	55.433	50.000	0
Reservebudget arrangementen	56.906	75.000	61.982
Arrangementen SBO+ (jk)	192.500	208.300	177.002
	2.259.518	2.258.900	2.284.267
Financiële baten en lasten			
5.1 Financiële baten			
5.1 Financiële baten	20	0	31
	20	0	31

Vereniging Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Drechtsteden, Papendrecht

	Realisatie 2021 €	Begroting 2021 €	Realisatie 2020 €
5.5 Financiële lasten			
Bankkosten	1.424	2.200	140
	1.424	2.200	140
Totaal financiële baten en lasten	-1.404	-2.200	-109

Vereniging Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Drechtsteden, Papendrecht

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Specificatie honorarium			
Onderzoek jaarrekening	8.228	8.500	8.252
Andere controleopdrachten	0	0	0
Fiscale adviezen	0	0	0
Andere niet-controle-diensten	0	0	0
Totaal accountantslasten	8.228	8.500	8.252

B7 Overzicht verbonden partijen
Model E: Verbonden partijen

Naam	Juridische Vorm 2020	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen Vermogen 31-12-2021 EUR	Resultaat jaar 2020 EUR	Art.2:403 BW Ja/Nee	Deelname % %	Consolidatie Ja/Nee
41417 Stichting SPON		Papendrecht	4	n.b.	n.b.	Nee		Nee
41560 Stichting Openbaar Primair Onderwijs Papendrecht-Sliedrecht		Papendrecht	4	n.b.	n.b.	Nee		Nee
41646 Stichting LEV scholengroep West Nederland		Zwijndrecht	4	n.b.	n.b.	Nee		Nee
42562 Stichting Openbaar Primair Onderwijs Hendrik-Ido-Ambacht		Hendrik Ido Ambacht	4	n.b.	n.b.	Nee		Nee
42569 Stichting Openbaar Basisonderwijs Alblasserdam		Alblasserdam	4	n.b.	n.b.	Nee		Nee
42709 Stichting Onderwijsgroep Zuid-Hollandse Waarden voor PO & VO		Heerjansdam	4	n.b.	n.b.	Nee		Nee
43928 Vereniging voor Christelijk Onderwijs Papendrecht en Sliedrecht		Papendrecht	4	n.b.	n.b.	Nee		Nee
46385 Stichting Katholiek Onderwijs Bernardus Alfrink te Dordrecht		Dordrecht	4	n.b.	n.b.	Nee		Nee
80433 PIT kinderopvang en onderwijs		Zwijndrecht	4	n.b.	n.b.	Nee		Nee
81979 Vereniging tot stichting en instandhouding van een School met de Bijbel te Alblasserdam		Alblasserdam	4	n.b.	n.b.	Nee		Nee
85256 Stichting Yulius Onderwijs te Dordrecht		Dordrecht	4	n.b.	n.b.	Nee		Nee

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

B10 Niet uit de balans blijkende activa en verplichtingen

Het SWV Passend Onderwijs heeft een huurovereenkomst afgesloten met het SWV VO Noordelijke Drechtsteden voor de huur van een gedeelte van het gebouw Duindoornhof 1, inclusief de buitenruimte. De overeenkomst is ingegaan op 1 januari 2018 voor een periode van 10 jaar. De huurprijs bedraagt € 26.000 per jaar en wordt eerst aangepast na 5 jaar overeenkomstig de CBS-consumentenprijsindex.

B11 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Na afloop van het boekjaar hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan, die belangrijk zijn voor de interpretatie van de cijfers.

B12 BESTEMMING VAN HET EXPLOITATIERESULTAAT

Het bestuur verdeelt het resultaat over 2021 ad € -19.314 als volgt over de reserves.

	2021 €
Resultaat algemene reserve	-19.314
Resultaat Eigen vermogen	<u>-19.314</u>

Ondertekening Jaarverslag

Opgesteld door het bestuur te Papendrecht op 22-06-2022.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Vastgesteld op2022 door het toezichthoudend bestuur.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

C1 CONTROLEVERKLARING

Controleverklaring invoegen blad 1

Controleverklaring invoegen blad 2